

Střední škola, základní škola, mateřská škola a dětský domov Zábřeh

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro obor vzdělání

78–62–C/02

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

„ŠANCE PRO ŽIVOT“

Obsah

ÚVODEM	4
1. Identifikační údaje.....	4
1.1 Název ŠVP: Školní vzdělávací program – praktická škola dvouletá.....	4
1.2 Předkladatel.....	4
1.3. Zřizovatel	4
1.4. Platnost dokumentu:.....	5
2. Charakteristika školy:.....	6
2.1. Škola.....	6
2.2. Ostatní prostory školy	6
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu (ŠVP – PRŠ 2).....	8
3.1. Zaměření školy.....	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	9
4. Učební plán PRŠ 2	10
4.1. Tabulka učebního plánu	10
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	10
5. Učební osnovy PRŠ 2.....	111
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	111
5.1.1. Český jazyk a literatura	11
5.1.2. Cizí jazyk	14
5.2. Matematika.....	14
5.3. Informační a komunikační technologie.....	22
5.4. Člověk a společnost.....	26
5.5. Člověk a příroda	30
5.6. Umění a kultura.....	3333
5.6.1 Výtvarná výchova	34
5.6.2 Hudebně pohybová výchova	37
5.7. Člověk a zdraví.....	39
5.7.1 Výchova ke zdraví.....	42
5.6.2. Tělesná výchova	44
5.6.3. Zdravotní tělesná výchova	45
5.8. Odborné činnosti	46
5.8.1. Rodinná výchova.....	47
5.8.2. Výživa a příprava pokrmů.....	51
5.8.3. Dílenské práce a Pěstitelské práce	56
5.9. Začlenění průřezových témat	60
5.9.1 Osobnostní a sociální rozvoj	61
5.9.2. Člověk a životní prostředí	62
5.9.3. Mediální výchova.....	64
5.9.4. Člověk a svět práce	65
6. Hodnocení žáků.....	66
6.1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	66
6.1.2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	66
6.1.3. Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou	67
6.1.4. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	68
6.2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií.....	68

6.3. Kritéria hodnocení.....	69
6.3.1 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:.....	69
6.3.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření	70
6.3.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření	71
6.3.4. Stupně hodnocení chování	73
6.4. Hodnocení žáků na vysvědčení	73
6.5. Výstupní hodnocení.....	74
6.5.1. Zásady pro používání slovního hodnocení.....	74
6.5.2. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace.....	75
6.6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení	76
6.7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	77
6.8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	78

ÚVODEM

Školní vzdělávací program byl vytvořen na základě ustanovení § 185, ods.1 a § 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP: Školní vzdělávací program – praktická škola dvouletá

Zpracovaný podle RVP PRŠ 2

Motivační název: Šance pro život

1.2 Předkladatel

Název: Základní škola a Dětský domov Zábřeh
Sídlo: Sušilova 40, 789 01 Zábřeh
Ředitel: Mgr. Radomír Pavlík
Telefon: 583 418 165
Fax: 583 411 714
Email: specskolyadd.zabreh@seznam.cz
Web: www.zsadd-zabreh.wz.cz

Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 49589725
IZO: 600027091
REDIZO: 600027091

Součásti školy:

- Střední škola IZO: 181 059 711
- Základní škola praktická IZO: 102 844 038
- Základní škola speciální: IZO: 110 550 749
- Základní škola IZO: 102 844 038
- Mateřská škola IZO: 181 041 499
- Školní družina: IZO: 110 006 721
- Dětský domov: IZO: 150 012 012
- Školní jídelna: IZO: 102 992 347

1.3. Zřizovatel

Název: Krajský úřad Olomouckého kraje,
Adresa Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc
Kontakty: Tel. : 585 508 111
Email: posta@kr-olomoucky.cz

1.4. Platnost dokumentu:

ŠVP je zpracován pro celé období středního vzdělání, tj. pro 1. a 2. ročník. Je platný a závazný od 1. září 2016.

Projednáni ve školní radě:

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy:

2.1. Škola

Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh je školské zařízení zřizované Olomouckým krajem. SŠ, ZŠ, MŠ a DD poskytuje vzdělání žákům těchto oborů: 79-01-B/01 Základní škola speciální, 79-01-C/01 Základní škola, 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá.

Střední škola praktická poskytuje středoškolské vzdělání žákům s mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením.

Škola je dobře dostupná městskou, osobní, autobusovou dopravou. Nachází se blízko centra města, v poměrně klidné části.

Komplex školy je tvořen čtyřmi budovami, které jsou spojeny zastřešeným koridorem a má tyto části: škola, mateřská škola + tělocvična + posilovna + dílny, stravovna a dětský domov ve Štítech, tvoří jedna budova.

Výuka je realizována ve dvou objektech: - škola
- tělocvična+ posilovna + dílny.

V budově školy je umístěno 11 kmenových tříd, 5 odborných učeben (učebna fyziky, výtvarné výchovy, hudební výchovy, rodinné výchovy a pěstitelských prací), místnost pro stolní tenis, oddělení školní družiny, 4 kabinety, žákovská a učitelská knihovna, kanceláře, sborovna, šatny, provozní a skladovací prostory.

Škola je bezbariérová, do prvního poschodí vede rampa, do druhého poschodí se lze přepravit pomocí elektrického zařízení k přepravě invalidního vozíku (schodolezu).

Ve druhém objektu jsou umístěny učebny pro praktickou výuku a tělovýchovu (dílna pro práci se dřevem, dílna pro práci s kovy, dílna pro výuku šití, dvě cvičné kuchyně s jídelnou, malá a velká tělocvična, strojovny, sklady, kabinety, umývárny) a mateřská škola. Ve zbývajících částech jsou prostory pro údržbu školy, trafostanice.

Ke škole patří rozsáhlý pozemek o výměře 20 806 m², jehož součástí je školní zahrada se 2 skleníky, 2 hřiště, odpočinkové a parkové plochy využívané pro pěstitelské práce a pohybovou aktivitu dětí.

2.2. Ostatní prostory školy

Dětský domov je zařízení pro celoroční trvalý pobyt dětí. Řídí se zákonem č. 109/2002 Sb.

V současné době má DD Zábřeh 5 rodinných skupin a DD Štíty 3 rodinné skupiny s příslušným zázemím. Zahradu a relaxační prostory využívají děti denně pro trávení volného času. Tyto prostory včetně zázemí, které poskytuje škola, jsou vhodné pro zájmovou činnost. Kapacita dětského domova je v Zábřehu 40 dětí a ve Štítech 24 dětí.

Školní družina má dvě oddělení, ve kterých vytváří podmínky pro zájmovou činnost žáků v době mimo vyučování. Školní družina disponuje dvěma místnostmi.

V budově školy jsou umístěna pracoviště psychologa, dětského psychiatra, pedagogicko-psychologické poradny.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor střední školy praktické tvoří 4 učitelé. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují potřebnou pedagogickou kvalifikaci v oboru speciální pedagogika.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V současné době se škola nezapojuje do projektů a mezinárodní spolupráce.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Komunikace s rodiči a předávání informací probíhá formou třídních schůzek organizovaných čtyřikrát ročně. Po dohodě s vyučujícím mohou rodiče navštívit školu k projednání aktuálních záležitostí kdykoliv.

Rodiče mohou využít i pravidelných konzultačních hodin výchovného poradce .

Ve škole pracuje tříčlenná Rada školy.

K nejčastějším partnerům naší školy patří pedagogicko - psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, odbor sociálních věcí městského úřadu, pediatři a odborní lékaři.

Škola aktivně spolupracuje se všemi školskými zařízeními zábřežského regionu, se státními i nestátními organizacemi (Městský úřad Zábřeh, Policie ČR, Charita Zábřeh, Dům dětí a mládeže v Zábřehu, Fond ohrožených dětí, Plavecký areál Zábřeh, Hasičský záchranný sbor, Skautská organizace, atd.), dále se zařízeními v Šumperku.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu (ŠVP – PRŠ 2)

3.1. Zaměření školy

Praktická škola dvouletá umožňuje získat střední vzdělání žákům s mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením.

Specifikem naší školy je výchova a vzdělávání žáků s mentálním postižením.

Svým pojetím koncepčně navazuje na Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání Základní škola speciální. Praktická škola dvouletá doplňuje a rozšiřuje žákům teoretické i praktické dovednosti získané v průběhu povinné školní docházky.

Prioritou naší školy je v maximální možné míře rozvíjet osobnost žáků, vést je k samostatnosti a komunikaci s okolím, docílit jejich integraci do společnosti. Cílem je nácvik dovedností a návyků z oblasti sebeobsluhy, nácvik maximální možné samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob, dále nácvik dovedností a jednoduchých činností z oblasti rodinné výchovy, vaření a šití, tedy především zvýšení kvality života absolventů.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Následujícími postupy, metodami a formami práce, zapracovanými do výchovných a vzdělávacích strategií, rozvíjíme klíčové kompetence našich žáků. Tyto strategie jsou uplatňovány všemi pedagogy v rámci výchovně vzdělávacího procesu.

Výuka respektuje individuální zvláštnosti žáků. Žáci jsou vedeni ke spolupráci a samostatnosti, jak ve výuce, tak i v získávání informací. Pedagog se snaží o vytvoření příznivého klimatu ve třídě. Během výuky je využíváno učebnic, výukových programů, audiovizuální techniky, názorných pomůcek, informační technologie. Metody a formy vzdělávání volí vyučující se zřetelem k míře a druhu zdravotního postižení, charakteru předmětů, konkrétní situaci v pedagogickém procesu i s ohledem na možnosti školy. Výuka je prováděna hromadnou, individuální i skupinovou formou, pomocí slovních metod – výklad, vysvětlování, procvičování, rozhovor, diskuse řízená učitelem, samostatná práce řízená učitelem, práce s učebnicí a knihou, pomocí metod písemných – pracovní listy, pomocí metod názorně demonstračních – předvádění modelů. Upřednostňovány jsou, vzhledem ke schopnostem a možnostem žáků, metody názorně demonstrační. V praktických cvičeních jsou kromě těchto metod a forem uplatňovány zejména: instruktáž, pozorování, nácvik dovedností a nácvik cvičení. Při výuce žáků s těžkým zdravotním postižením nebo s kombinovaným postižením jsou využívány převážně alternativní formy komunikace – VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém), PEKS (individualizace, vizualizace, struktura), TEACH program. Ve velké míře je využívání komunikace prostřednictvím výpočetní techniky a vhodné kompenzační a didaktické pomůcky.

Relaxační místnost slouží nejenom pro alternativní způsob výuky, ale i pro zklidnění, uvolnění, relaxaci a socializaci.

- práce se žáky bude vždy vycházet z přesné znalosti jejich zdravotního a psychického stavu, v případě potřeby budou po konzultacích s odborníky SPC a odbornými lékaři zařazeni do Programu ucelené rehabilitace
- při práci se žáky budeme maximálně využívat vysoké kvalifikace pedagogických pracovníků a dbát na jejich další odborný rozvoj a vzdělávání

- při vzdělávání žáků s vícečetným postižením budeme rozvíjet jejich individuální rozvojové možnosti tak, aby dosáhli co nejvyšší úrovně osobnostního vývoje
- k dosažení co nejvyšší úrovně osobnostního rozvoje žáků budeme maximálně využívat vybavení školy, individuálního přístupu k žákům a v případě nutnosti vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- naší snahou bude vytvářet žákům optimální podmínky pro výuku, jako jsou příjemné pracovní klima, přátelská atmosféra a klidné prostředí s dostatkem přiměřených podmětů k aktivnímu přístupu k učení
- výchovně vzdělávací činnost školy bude orientována na činnostní učení se zaměřením na praxi, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, samostatné vystupování, týmovou práci, vzájemnou pomoc a respekt, dodržování pravidel a zdravý životní styl
- povedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií v rámci pracovních činností i běžném vyučování, budeme je seznamovat s prací na počítačích a s možnostmi jejich využití v praxi
- na rozvoj osobnosti žáků budeme působit dalšími podpůrnými terapiemi a činnostmi – práce ve výtvarném a keramickém ateliéru, účast na kulturních a sportovních akcích, výletech a exkurzích
- prezentací výsledků práce žáků naší školy na veřejnosti (výstavy, přehlídky, festivaly, prezentace v tisku), budeme podporovat co nejširší zapojení do veřejného života společnosti
- pro harmonický rozvoj osobnosti žáků se budeme snažit o maximální spolupráci s rodinami, vzájemnou informovanost o výsledcích žáků, o jejich problémech a jejich řešení, společnými akcemi budeme upevňovat vztah mezi rodinou a školou
- vzájemnou spolupráci všech výchovně-vzdělávacích složek školy (práce tříd, školní družiny a internátu) budeme působit na co nejširší rozvoj žáků

3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Jelikož jsme školou zabývající se výchovou a vzděláváním žáků s vícečetným postižením, je nutné, abychom k jednotlivým žákům přistupovali individuálně a učební plán přizpůsobovali jejich možnostem. Stěžejním kritériem je míra jejich mentálního a fyzického postižení. Žáci, jejichž stav to vyžaduje, jsou zařazováni do systému ucelené rehabilitace. Žákům, kterým působí jejich postižení problémy se zvládnutím některých předmětů, je po konzultaci s rodiči a pracovníky speciálně pedagogického centra vypracováván individuální vzdělávací plán.

4. Učební plán PRŠ 2

4.1. Tabulka učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. ročník	2. ročník	Celkem
Jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2	2	4
	Anglický jazyk	1	1	2
Matematika	Matematika	2	2	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1+1D	1+1D	4
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1+1D	1+1D	4
Člověk a příroda	Základy přírodních věd	1+1D	1+1D	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	2
	Výtvarná výchova	1	1	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	2
	Tělesná výchova	2+1D	2+1D	6
Odborné činnosti	Rodinná výchova	3	3	6
	Výživa a příprava pokrmů	4	4	8
	Dílnské práce a Pěstitelské práce	6+2D	6+2D	16
Disponibilní dotace	<i>(rozmělněna mezi ostatní předměty)</i>	6	6	12
Celková povinná časová dotace		32	32	64

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučování probíhá v kmenových třídách, v pracovnách školy, výtvarném ateliéru, cvičné kuchyňce a tělocvičně školy
- Je doplněno tematickými vycházkami, návštěvami výstav a kulturních představení, exkurzemi, výlety a účastí na sportovních akcích a besedách
- Žáci se účastní zimních a letních pobytů s výcvikem
- Průřezová témata jsou začleněna do vyučovacích předmětů

Pro úspěšnou realizaci vzdělávání je nutné vytvářet podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností formou odborných činností realizovaných např.: v dílnách, odborných učebnách a na smluvních pracovištích. Na praktická cvičení lze žáky dělit do skupin, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a na hygienické požadavky podle platných právních předpisů.

5. Učební osnovy PRŠ 2

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se středně těžkým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením a více vadami a autismem, kteří ukončili základní vzdělávání v základní škole speciální podle vzdělávacího programu určeného pro tuto skupinu žáků v praktické škole dvouleté je ve shodě s RVP praktická škola dvouletá rozdělen do osmi vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořené jedním nebo více vzdělávacími obory-předměty. Jednotlivé předměty respektují sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svým vzdělávacím obsahem podporuje poznávací a komunikační schopnosti, zájmy a potřeby žáků.

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky ke srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života
- Srozumitelnému vyjadřování
- Formování vlastních požadavků
- Osvojení se dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů
- Rozvíjení základních literárních poznatků
- Získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi.

Do vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk a literatura jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Člověk a svět práce.**

Výchovně-vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávacím předmětu Český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- při výuce využíváme her a soutěží souvisejících s probíraným učivem
- úměrně schopnostem a vědomostem žáka vysvětlujeme význam cizích slov při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- v případě potřeby vypracováváme žákům individuální vzdělávací plán, kde zohledňujeme jejich specifické vzdělávací potřeby
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- učíme žáky získávat informace z více zdrojů a odborných výrazů
- při výuce používáme stejnou terminologii, gesta, případně piktogramy
- pokud žáci chybují, pracujeme s chybou jako s možností, jak najít správnou odpověď či řešení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ve třídě k soudržnosti, upevňujeme kamarádství, společně řešíme vzniklé problémy
- vedeme žáky k vzájemné toleranci
- povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáky k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- při výuce seznámíme žáky s jejich právy a povinnostmi, v případě negativních projevů je učíme přijímat jejich důsledky
- při řešení konkrétních problémů dáváme žákovi možnost zaujmout svůj vlastní postoj
- vedeme žáky k respektu a slušnému chování k dospělým lidem vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem, dáváme mu prostor ke sdělení vlastních problémů, prožitků apod.

Kompetence komunikativní

- zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- vedeme žáky k jasnému a srozumitelnému ústnímu projevu
- vhodnými podněty rozvíjíme mluvní pohotovost a slovní zásobu
- při komunikaci se žáky dbáme na vyjadřování celou větou, upravujeme formální stránku řeči, kultivujeme celkový projev žáků
- žákům vždy poskytneme dostatečný časový prostor k vyjádření
- nasloucháme vyprávění vlastních zážitků žáků
- zadáváním samostatné práce učíme žáky orientovat se v tištěných materiálech, chápat a třídit informace v nich
- cíleným každodenním seznamováním učíme žáky rozumět mluvenému nebo tištěnému slovu, ale i obrazovým materiálům
- dáváme dostatečný prostor k dialogu žák – učitel, učitel – žák v rámci každodenních situací se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky a vedeme je k odmítavému postoji ke všemu co narušuje dobré vztahy mezi nimi

Kompetence sociální a personální

- jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou ve škole řídit

- učíme žáky přijímat důsledky jejich chování a jednání
- učíme žáky uvědomovat si vlastní chyby a nedostatky a pracovat na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáků pochvalou a motivací

Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování stanovených pravidel chování ve škole i mimo školu
- dáváme žákům prostor k projevení vlastních názorů

Kompetence pracovní

- průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- vedeme žáka k sebehodnocení a reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- hodnotíme snahu a úsilí, které žák při plnění úkolů vynaložil
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a čistoty pracovního místa

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ rozlišit věty, slova, slabiky ➤ dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat ➤ zdokonalovat úpravu psaného textu ➤ uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka ➤ snažit se o správnou výslovnost	1. Jazyková výchova ➤ popis jednoduchého textu ➤ odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu ➤ hlavní principy českého pravopisu ➤ rozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie ➤ postavení češtiny mezi evropskými jazyky
➤ přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti ➤ sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně ➤ komunikovat v běžných situacích	2. Komunikativní a slohová výchova ➤ Reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky ústně i písemně ➤ Úprava písemných projevů ➤ Psaní přání, blahopřání ➤ Popis předmětů a činností ➤ Vyprávění vlastních zážitků
➤ číst s porozuměním ➤ zvládnout techniku tichého čtení ➤ vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků ➤ vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem	3. Literární výchova ➤ čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů – porozumění textu ➤ vyprávění příběhu na základě obrázků ➤ literatura pro děti, mládež, dospělé, významní spisovatelé

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ rozlišit věty, slova, slabiky➤ zdokonalovat úpravu psaného textu➤ uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka➤ orientovat se v krátkém textu➤ orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích	1. Jazyková výchova ➤ nauka o slově – třídění slov, stavba slova➤ tvarosloví, větná stavba, druhy vět➤ mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves➤ práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu
➤ zapamatovat si krátký text➤ vyprávět podle předem dané osnovy➤ umět uvítat, rozloučit se, představit se➤ popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem	2. Komunikativní a slohová výchova ➤ Požádání o informaci, podání informace➤ Seznamování a představování➤ Mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika➤ Zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování➤ telefonování
➤ dramatizovat jednoduchý příběh➤ umět ústně formulovat dojmy z četby➤ umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem	3. Literární výchova ➤ práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie➤ texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)➤ dramatizace➤ lidová slovesnost

5.1.2 Cizí jazyk

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací okruh cizí jazyk přispívá k osvojení základních praktických řečových dovedností žáků a umožňuje jim přístup k informačním zdrojům a současně přispívá k formování jejich osobnosti a podílí se na přípravě žáků v multikulturní společnosti. Vzdělávací obsah je koncipován tak, aby byla respektována snížená úroveň rozumových schopností žáků a byly podporovány především poznávací a komunikační schopnosti žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Cílem výuky vzdělávání a komunikace v cizím jazyce je navázat na jazykové znalosti a dovednosti získané v základním vzdělávání a rozšířit je. Důraz je kladen hlavně na zvukovou podobu jazyka, v písemné formě jde o schopnost porozumění jednoduchému textu. S gramatikou se žáci seznamují jen okrajově.

Do vzdělávacího obsahu předmětu cizí jazyk jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Člověk a svět práce.**

Výchovně-vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávacím předmětu Cizí jazyk

Kompetence k učení

- při výuce využíváme her a soutěží souvisejících s probíraným učivem
- úměrně schopnostem a vědomostem žáka vysvětlujeme význam cizích slov při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- učíme žáky získávat informace z více zdrojů a odborných výrazů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ve třídě k soudržnosti, upevňujeme kamarádství, společně řešíme vzniklé problémy
- vedeme žáky k vzájemné toleranci
- povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáky k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů

Kompetence komunikativní

- zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- vhodnými podněty rozvíjíme slovní zásobu
- žákům vždy poskytneme dostatečný časový prostor k vyjádření
- zadáváním samostatné práce učíme žáky orientovat se v tištěných materiálech, chápat a třídit informace v nich
- cíleným každodenním seznamováním učíme žáky rozumět mluvenému nebo tištěnému slovu, ale i obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální

- jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou ve škole řídit
- učíme žáky přijímat důsledky jejich chování a jednání
- učíme žáky uvědomovat si vlastní chyby a nedostatky a pracovat na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáků pochvalou a motivací

Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování stanovených pravidel chování ve škole i mimo školu
- dáváme žákům prostor k projevení vlastních názorů

Kompetence pracovní

- průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- vedeme žáka k sebehodnocení a reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- hodnotíme snahu a úsilí, které žák při plnění úkolů vynaložil
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a čistoty pracovního místa

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ osvojit si základní pravidla výslovnosti➤ porozumět jednoduchým textům a nápisům➤ porozumět jednoduchým pokynům a společenským frázím➤ zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat➤ používat osvojenou slovní zásobu➤	1. Jednoduchý mluvený projev ➤ slovní zásoba, procvičování➤ pozdrav, otázka na jméno, představení➤ základní údaje o své osobě➤ žádost o radu, pomoc➤ vyjádření souhlasu a nesouhlasu
➤ zformulovat jednoduchou otázku a odpověď➤ používat základní gramatické prostředky➤	2. Gramatické struktury ➤ jednoduchá otázka a odpověď➤ vytvoření záporu➤ věta jednoduchá
➤ pojmenovat věci okolo sebe – třída, byt➤ pojmenovat členy rodiny➤ pojmenovat barvy, zvířata➤ znát dny v týdnu, denní dobu, roční období➤ používat základní slovní zásobu v oblasti jídla a potravin➤ orientovat se ve slovníku➤	3. Tematické celky ➤ dny v týdnu, denní doba, roční období➤ barvy, zvířata➤ škola, moje rodina➤ město bydliště➤ nakupování – ovoce, zelenina, potraviny➤ práce se slovníkem

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ znát a používat základní pravidla výslovnosti➤ porozumět jednoduchým textům a nápisům➤ porozumět jednoduchým pokynům a společenským frázím➤ zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat➤ používat osvojenou slovní zásobu➤ vést jednoduchý rozhovor	1. Jednoduchý mluvený projev ➤ slovní zásoba, procvičování➤ pozdrav, otázka na jméno, představení➤ základní údaje o své osobě➤ žádost o radu, pomoc➤ vyjádření souhlasu a nesouhlasu➤ poděkování, omluva➤ vyjádření jednoduchého názoru
➤ zformulovat jednoduchou otázku a odpověď➤ používat základní gramatické prostředky	2. Gramatické struktury ➤ jednoduchá otázka a odpověď➤ vytvoření záporu➤ množné číslo➤ věta jednoduchá➤ členění a překlad jednoduchých slov➤
➤ pojmenovat věci okolo sebe – třída, byt➤ pojmenovat členy rodiny➤ pojmenovat barvy, zvířata➤ znát dny v týdnu, denní dobu, roční období➤ znát základní pojmy související s cestováním➤ používat základní slovní zásobu v oblasti jídla a potravin➤ orientovat se ve slovníku➤	3. Tematické celky ➤ dny v týdnu, denní doba, roční období➤ čas, kalendář➤ barvy, zvířata➤ škola, moje rodina➤ země, město, bydliště, cestování➤ nakupování – ovoce, zelenina, potraviny➤ další výběr dle zájmu žáků➤ práce se slovníkem

5.2. Matematika

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání a osvojování si matematických postupů, rozšiřování matematických dovedností a znalostí
- používání přirozených čísel, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků, čtení, zapisování a porovnávání přirozených čísel
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů

- rozvíjení samostatnosti, koncentrace pozornosti, správnosti a účelnosti postupu při řešení úkolů
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních dovedností rýsování

Vzdělávací obsah předmětu **Matematika** je rozdělen na tematické okruhy:

- **Čísla a početní operace** – žáci si prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídit a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory.
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** – žáci používají základní jednotky času, délky, hmotnosti a objemu
- **Geometrie** – žáci pojmenovávají a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. **Matematika** se prolíná celým středním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě. Posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti.

Cílem vzdělávacího předmětu **Matematika** je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žáky vede k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů a zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

Do vzdělávacího obsahu předmětu Matematika jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**.

Výchovně-vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Matematika

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky
- při výuce využíváme her a soutěží, souvisejících s probíraným učivem
- na konkrétních situacích učíme žáky rozlišovat podstatné věci od nepodstatných
- motivujeme žáky k dalšímu učení verbální pochvalou, písemným slovním hodnocením a

- zveřejněním jeho výsledků před spolužáky
- při výuce používáme stejnou terminologii, gesta, případně piktogramy
- zadáváme žákům úkoly vedoucí ke spolupráci, případně poradě s kolektivem
- vedeme žáky k tomu, aby se respektovali navzájem
- pokud žáci chybují, pracujeme s chybami jako s možnostmi, jak najít samostatně správné řešení či odpověď

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ve třídě k soudržnosti, upevňujeme kamarádství, společně řešíme vzniklé problémy
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci
- vhodnou motivací zapojujeme žáka do práce ve skupinách, snažíme se o jeho spoluúčast při řešení problémů
- povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáka k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem, dáváme mu prostor ke sdělení vlastních problémů, prožitků a podobně

Kompetence komunikativní

- zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- vedeme žáky k jasnému a srozumitelnému ústnímu i písemnému projevu
- vhodnými podněty rozvíjíme mluvní pohotovost a slovní zásobu
- při komunikaci se žáky dbáme na vyjadřování celou větou, upravujeme formální stránku řeči, kultivujeme celkový projev žáků
- žákům vždy poskytneme dostatečný časový prostor k vyjádření
- zadáváním samostatné práce učíme žáky orientovat se v tištěných materiálech, chápat a třídit informace v nich
- dáváme dostatečný prostor k dialogu žák – učitel a žák – žák
- začleňováním forem skupinové práce do vyučování podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci v kolektivu
- v rámci každodenních situací se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky a vedeme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi

Kompetence sociální a personální

- snažíme se o bezprostřední hodnocení chování žáka
- vždy konkrétně vysvětlíme zač je chválen, nebo trestán
- učíme žáky vzájemné spolupráci ve skupině a zaujímat odlišné role
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi
- učíme žáky uvědomovat si vlastní chyby a nedostatky a pracovat na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáků pochvalou a motivací

Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování stanovených pravidel chování ve škole i mimo školu
- dáváme žákům prostor k projevení vlastních názorů

- učíme žáky rozpoznávat projevy negativního chování mezi jednotlivci i skupinami – šikana, rasismus, xenofobie a současně je učíme, jak na ně přiměřeným způsobem reagovat
- učíme je využívat služeb – pošta, bankovníctví, důležité instituce a úřady a podobně

Kompetence pracovní

- průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- manuální činnosti žáka diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry postižení, podporou dílčích splněných částí úkolů vedeme žáka k dokončení úkolu, na práci žáka se vždy snažíme najít pozitiva
- zadáváním pracovních činností ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu, tím rozšiřujeme jeho pracovní komunikační schopnosti
- volíme pracovní činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích, u rozsáhlejších prací hodnotíme i dílčí výsledky
- vedeme žáka k sebehodnocení a reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a čistoty pracovního místa
- hodnotíme snahu a úsilí, které žák při plnění úkolů vynaložil
- při všech činnostech v co nejvyšší míře navazujeme na praktickou zkušenost žáka, vycházíme z přímé souvislosti teorie a praxe

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ číst, zapisovat, porovnávat čísla ➤ porozumět zadání matematické úlohy ➤ používat početní operace sčítání, odčítání ➤ řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života ➤ pracovat s kalkulátorem ➤ zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami ➤ počítat s bankovkami a mincemi	1. Čísla a početní operace ➤ celá čísla – obor přirozených čísel ➤ početní operace s nulou ➤ kvantitativní vztahy, porovnávání čísel ➤ číselné řady ➤ rozklad čísla v desítkové soustavě ➤ peníze (bankovky, mince), platební karta ➤ jednoduché slovní úlohy z praktického života ➤ práce s kalkulátorem
➤ používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny ➤ provádět měření a vážení v praxi ➤ určit čas s přesností na půl hodiny ➤ znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok ➤ umět číst údaje o čase v digitální podobě	2. Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ orientace na ploše, v prostoru, v čase ➤ úlohy na orientaci na ploše, v čase, v prostoru ➤ základní fyzikální veličiny ➤ digitální měření času
➤ zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat se	3. Geometrie ➤ základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka

➤ návyky při rýsování ➤ rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ➤ používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka ➤ umět pracovat s pravítkem ➤ doplňovat údaje v jednoduché tabulce	➤ čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh ➤ osa souměrnosti ➤ rýsování rovinných útvarů

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky ➤ porozumět zadání matematické úlohy ➤ používat početní operace sčítání, odčítání ➤ řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života ➤ provádět základní operace se zlomky, desetinnými čísly a procenty ➤ pracovat s kalkulátorem ➤ zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami ➤ počítat s bankovkami a mincemi	1. Čísla a početní operace ➤ celá čísla – obor přirozených čísel ➤ kvantitativní vztahy, porovnávání čísel ➤ rozklad čísla v desítkové soustavě ➤ peníze (bankovky, mince), platební karta ➤ jednoduché slovní úlohy z praktického života ➤ práce s kalkulátorem ➤ desetinná čísla, zlomky ➤ procenta
➤ používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny ➤ provádět měření a vážení v praxi ➤ znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok ➤ umět číst údaje o čase v digitální podobě ➤ využívat převody jednotek v odborných předmětech a v praxi ➤ orientovat se v jednoduché tabulce, grafu	4. Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ základní fyzikální veličiny ➤ jednotky délky, hmotnosti, času, objemu ➤ převody jednotek ➤ digitální měření času ➤ grafy, tabulky, příklady z praktického života
➤ zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat se návyky při rýsování ➤ poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa ➤ používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka ➤ umět pracovat s pravítkem ➤ doplňovat údaje v jednoduché tabulce	5. Geometrie ➤ základní útvary v rovině – bod, čáry, přímka, úsečka ➤ osa souměrnosti ➤ rýsování rovinných útvarů ➤ základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel ➤ měření pomocí různých měřidel ➤ orientace v jednoduché tabulce

5.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením. Žáci si osvojují práci s textovým editorem, používanými výukovými a vzdělávacími programy. Seznámí se s funkcí a využitím dalších externích zařízení. Jako nadstandardní je chápána práce s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Žáci si osvojují obsluhu počítače na základní uživatelské úrovni tak, aby získané dovednosti mohli využít v praktickém životě a při dalších formách komunikace.

Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter nejen ke všem ostatním složkám vzdělávání, ale žáci je mohou využívat i v dalších činnostech osobního života. Využívání ICT ve vzdělávání žáků je nutno přizpůsobit individuálním specifickým potřebám a schopnostem. Je třeba navázat na podpůrné a kompenzační technologie, které žák využíval v základním vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání digitálních technologií a využívat je v praktickém životě.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytvoření kladného vztahu k moderním technologiím
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- chápání informačních a komunikačních technologií a k získání nových informací
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- prezentování výsledků své práce s prostřednictvím informačních technologií
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a o způsobu ochrany před zneužitím

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Informatika** jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu **Mediální výchova**.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Informační a komunikační technologie

Kompetence k učení

- při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup
- během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky

- učíme žáky získávat informace z více zdrojů
- žákovi umožňujeme realizovat vhodné vlastní nápady, podněcujeme jeho tvořivost
- úměrně schopnostem a vědomostem žáka vysvětlujeme význam cizích slov a odborných výrazů

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace a hry, kde vedeme žáka k rozhodování o dalším postupu při plnění úkolu
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáka k uvědomění si vlastních kvalit.

Kompetence komunikativní

- zadáváním samostatné práce učíme žáky orientovat se v tištěných materiálech, chápat a třídit informace v nich
- nácvikem a praktickými činnostmi učíme žáky dalším formám komunikace a získávání informací – internet, telefon
- začleňováním forem skupinové práce do vyučování podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci v kolektivu

Kompetence sociální a personální

- jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou řídit ve škole i mimo školu
- posilujeme sebeúctu žáků pochvalou a motivací

Kompetence občanské

- učíme žáka přijímat důsledky svého chování a jednání
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních lidí

Kompetence pracovní

- průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- vedeme žáka k sebehodnocení a reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- učíme žáka pracovat podle jednoduchých plánků,
- při všech činnostech v co nejvyšší míře navazujeme na praktickou zkušenost žáka, vycházíme z přímé souvislosti teorie a praxe

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie**Ročník: 1.****Časová dotace: 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ ovládat základní obsluhu počítače➤ porozumět základním pojmům informační činnosti➤ dodržovat pravidla bezpečnosti práce	1. HW, SW, bezpečnost práce na PC ➤ základní počítačové a programové vybavení➤ PC sítě a jejich prvky➤ bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky
➤ ovládat základní práce se soubory➤ orientovat se ve struktuře souborů a složek➤ znát možnosti zabezpečení dat	2. Operační systém, počítačová síť ➤ operační systém➤ spouštění a ukončení činnosti operačního systému➤ soubor, složka, adresářová cesta, vyhledávání, kopírování, přesun, mazání➤ prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením
➤ pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem➤ pracovat s dalšími aplikacemi (výukové programy, hry aj.)➤ dodržovat zásady bezpečné práce s PC	3. Aplikační software, textový procesor ➤ textový procesor MS WORD➤ tabulkový procesor➤ práce s výukovými programy➤ práce s digitálním fotoaparátem
➤ zvládat základní způsoby komunikace (e-mail, chat)➤ dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace➤ zvládat základní funkce mobilního telefonu	4. Elektronická komunikace ➤ práce s e-mailem, chatem➤ alternativní komunikace na PC➤ telefonování přes internet➤ používání mobilního telefonu –hovor, zprávy SMS, MMS
➤ vyhledávat informace na internetu za použití různých vyhledávačů➤ dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu	5. Internet – zdroj informací ➤ práce s internetem➤ vyhledávání informací➤ internetový prohlížeč, WWW

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie**Ročník: 2.****Časová dotace: 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ ovládat základní obsluhu počítače➤ porozumět základním pojmům informační činnosti➤ dodržovat pravidla bezpečnosti práce	1. HW, SW, bezpečnost práce na PC ➤ základní počítačové a programové vybavení➤ PC sítě a jejich prvky➤ bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky
➤ ovládat základní práce se soubory➤ orientovat se ve struktuře souborů a složek➤ znát možnosti zabezpečení dat	2. Operační systém, počítačová síť ➤ operační systém➤ soubor, složka, adresářová cesta, vyhledávání, kopírování, přesun, mazání➤ osobní nastavení, vzhled pracovní plochy➤ prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením
➤ pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem➤ pracovat s dalšími aplikacemi (výukové programy, hry aj.)➤ dodržovat zásady bezpečné práce s PC	3. Aplikační software, textový procesor ➤ textový procesor MS WORD➤ tabulkový procesor➤ další aplikační programové vybavení➤ práce s výukovými programy➤ práce s digitálním fotoaparátem
➤ zvládat základní způsoby komunikace (e-mail, chat)➤ dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace➤ zvládat základní funkce mobilního telefonu	4. Elektronická komunikace ➤ práce s e-mailem, chatem➤ alternativní komunikace na PC➤ telefonování přes internet➤ používání mobilního telefonu –hovor, zprávy SMS, MMS
➤ vyhledávat informace na internetu za použití různých vyhledávačů➤ dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu	5. Internet – zdroj informací ➤ práce s internetem➤ vyhledávání informací➤ internetový prohlížeč, WWW➤ práce s informacemi

5.4. Člověk a společnost

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy děje a jejich vzájemné vztahy. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Vzdělávání v této oblasti směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen k sobě, ale i ve vztahu k druhým a nenechali sebou manipulovat.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Při praktických činnostech se žáci snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení problémů. Dále sledují změny, ke kterým dochází v přírodě během ročních období, a uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí a jednání v duchu udržitelného rozvoje.

Učivo je rozděleno do 5 tematických okruhů:

- **Člověk ve společnosti**, kde se žáci učí o mezilidských vztazích, o vystupování a chování na veřejnosti, o národnostních menšinách, o rovnoprávném postavení mužů a žen.
- **Člověk jako občan** se žáci postupně seznamují se základními právy a povinnostmi občana, učí se orientaci na trhu práce, orientují se v sociální a zdravotní péči.
- **Člověk a právo** se žáci seznámí se státními symboly, státoprávním uspořádáním v ČR, učí se rozeznat sociálně patologické jevy ve společnosti.
- **Člověk a svět** se žáci zorientují v problematice EU, a jiných mezinárodních organizací. A dále se poučí o hrozbách terorizmu.
- **Člověk a dějiny** uvede žáky do historie osídlení Země od nejstarších civilizací až po novověk.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání svého nejbližšího okolí a formování zájmu o dění v místě bydliště a zemi, kde žije
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- odpovědnému jednání ve vztahu k sobě i druhým osobám, nenechat se manipulovat
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Člověk a společnost** jsou zařazena tato průřezová témata – **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.**

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Kompetence k učení

- uplatňujeme u žáků individuální přístup
- využíváme různé učební pomůcky (učebnice, obrázky, přírodniny,..)
- vedeme žáky k tomu, aby své znalosti a dovednosti dokázali uplatnit v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit vzniklé problémy přiměřeně k jejich možnostem
- učíme žáky přijímat následky svých rozhodnutí
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem

Kompetence komunikativní

- zadáváním srozumitelných pokynů učíme žáky chápat jednoduchá sdělení
- učíme žáky naslouchat druhým
- dbáme na to, aby žáci dokázali vyjadřovat své pocity a názory

Kompetence sociální a personální

- budujeme u žáků zásady slušného chování
- vedeme žáky k respektování druhých
- učíme žáky zakládat a udržovat pozitivní vztahy s vrstevníky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování základních společenských norem
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí
- seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojení si základních hygienických návyků a dbáme na jejich dodržování
- vedeme žáky ke zvládnutí jednoduchých pracovních dovedností
- seznamujeme žáky s pomůckami pro běžné domácí použití, s jejich funkcí a názvoslovím

Vyučovací předmět: Základy společenských věd**Ročník: 1.****Časová dotace: 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití➤ uplatňovat vhodné způsoby společenského chování➤ rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem➤ znát zajímavosti svého regionu	1. Člověk ve společnosti ➤ mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta➤ vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti➤ svoboda osobnosti, svoboda druhých➤ kulturní dědictví a tradice v regionu
➤ orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace a rekvalifikace➤ zvládat běžnou komunikaci s úřady➤ využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí	2. Člověk jako občan ➤ právo na vzdělání, význam celoživotního vzdělávání➤ trh práce – uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost➤ základy pracovních právních vztahů➤ pomáhající organizace
➤ znát státní symboly a jejich význam➤ pojmenovat státoprávní uspořádání naší republiky➤ vysvětlit práva a povinnosti občanů➤ rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy	3. Člověk a právo ➤ státoprávní uspořádání naší republiky➤ Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva➤ Státní symboly➤ základní lidská práva a povinnosti občanů➤ protiprávní jednání, trestná činnost mládeže
➤ uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím➤ popsat nebezpečí a hrozby terorizmu	4. Člověk a svět ➤ EU a ČR➤ mezinárodní vztahy a spolupráce➤ terorismus a jeho hrozba
➤ uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací➤ vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu➤ popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech	5. Člověk a dějiny ➤ nejstarší civilizace➤ historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, ...➤ území českého státu v proměnách času➤ novověk a novější dějiny

Vyučovací předmět: Základy společenských věd**Ročník: 2.****Časová dotace: 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití➤ uplatňovat vhodné způsoby společenského chování➤ rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem➤ znát zajímavosti svého regionu	1. Člověk ve společnosti ➤ mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta➤ vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti➤ svoboda osobnosti, svoboda druhých➤ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin➤ rovnoprávné postavení mužů a žen➤ kulturní dědictví a tradice v regionu
➤ orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace a rekvalifikace➤ zvládat běžnou komunikaci s úřady➤ orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče➤ využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí	2. Člověk jako občan ➤ právo na vzdělání, význam celoživotního vzdělávání➤ trh práce – uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost➤ základy pracovně právních vztahů➤ sociální a zdravotní péče – systém, dávky, důchodové zabezpečení➤ pomáhající organizace➤ volnočasové aktivity
➤ znát státní symboly a jejich význam➤ pojmenovat státoprávní uspořádání naší republiky➤ vysvětlit práva a povinnosti občanů➤ rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy	3. Člověk a právo ➤ státoprávní uspořádání naší republiky➤ Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva➤ Státní symboly➤ základní lidská práva a povinnosti občanů➤ protiprávní jednání, trestná činnost mládeže
➤ uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím➤ popsat nebezpečí a hrozby terorizmu	4. Člověk a svět ➤ EU a ČR➤ mezinárodní vztahy a spolupráce➤ terorismus a jeho hrozba
➤ uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací➤ vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu➤ popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech	5. Člověk a dějiny ➤ nejstarší civilizace➤ historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, ...➤ území českého státu v proměnách času➤ novověk a novější dějiny

5.5 Člověk a příroda

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda umožňuje žákům poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Rozvíjí u žáků pochopení přírodních zákonitostí, porozumění jim, získání základních poznatků a dovedností z fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné oblasti. Ve vzdělávací oblasti se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro pochopení vlivu člověka na životní prostředí a možnosti využití přírodovědných znalostí ve prospěch ochrany přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje 5 okruhů:

- **Přírodopis** popisuje vznik života, uvádí do systému bakterií, virů, hub, rostlin a živočichů. Zabývá se také neživou přírodou a zásadami bezpečného pobytu v přírodě
- **Ekologie** osvětluje potravní řetězce, přirozená a umělá společenstva, ekosystémy, ale především se zabývá ochranou přírody a životního prostředí.
- **Fyzika** ujasňuje druhy látek a jejich fyzikální vlastnosti, popisuje jednoduché stavební prvky a jejich využití v praxi a popisuje některé děje
- **Chemie** popisuje základní prvky a sloučeniny, které se běžně vyskytují kolem nás a nastiňuje jejich využití s ohledem na zaměření oboru.
- **Zeměpis** učí žáky základní kartografickou a topografickou terminologii, orientaci na mapě a základní údaje o ČR ve vztahu k podnebí

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání přírody a formování zájmu o přírodu a ekologii
- osvojování pravidel chování v přírodě a vytváření pozitivního vztahu k přírodě
- odpovědnému jednání ve vztahu k přírodě
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě

Do vzdělávacího obsahu předmětu Člověk a společnost jsou zařazena tato průřezová témata – **Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova a mediální výchova**

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Kompetence k učení

- uplatňujeme u žáků individuální přístup
- využíváme různé učební pomůcky (učebnice, obrázky, přírodniny,..)
- vedeme žáky k tomu, aby své znalosti a dovednosti dokázali uplatnit v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit vzniklé problémy přiměřeně k jejich možnostem
- učíme žáky přijímat následky svých rozhodnutí
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem

Kompetence komunikativní

- zadáváním srozumitelných pokynů učíme žáky chápat jednoduchá sdělení
- učíme žáky naslouchat druhým
- dbáme na to, aby žáci dokázali vyjadřovat své pocity a názory

Kompetence sociální a personální

- budujeme u žáků zásady slušného chování
- vedeme žáky k respektování druhých
- učíme žáky zakládat a udržovat pozitivní vztahy s vrstevníky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování základních společenských norem
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních a k ochraně životního prostředí
- seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojení si základních hygienických návyků a dbáme na jejich dodržování
- vedeme žáky ke zvládnutí jednoduchých pracovních dovedností
- seznamujeme žáky s pomůckami pro běžné domácí použití, s jejich funkcí a názvoslovím

Vyučovací předmět: Základy přírodních věd

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích➤ popsat základní stavbu těla rostlin➤ znát vybrané zástupce rostlin a živočichů➤ prokázat znalost významu rostlin a živočichů➤ vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat➤ dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě	1. Přírodopis ➤ obecná biologie a genetika➤ vznik života –základní projevy života, organismy a jejich třídění➤ biologie rostlin –stavba těla, význam rostlin a jejich ochrana, hospodářsky významné rostliny, chráněné rostlinné druhy, jedovaté a léčivé rostliny➤ biologie živočichů –živočišná společenstva, domácí a volně žijící zvířata, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy, ochrana živočichů➤ neživá příroda –horniny, nerosty, půdy, praktický význam

	➤ zásady bezpečného chování v přírodě
➤ vysvětlit podstatu potravních řetězců ➤ rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem ➤ uvést zástupce v nejbližším ekosystému a vztahy mezi nimi ➤ vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti ➤ dodržovat pravidla pro třídění odpadů	2. Ekologie ➤ potravní řetězce ➤ společenstva –přirozené a umělé, druhy ekosystémů, rovnováha ekosystémů, vzájemné vztahy ➤ ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území ➤ hospodaření s odpady, ekologické havárie

Vyučovací předmět: Základy přírodních věd

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ určit společné a rozdílné vlastnosti látek ➤ změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles ➤ využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi ➤ uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti ➤ znát důsledky působení nadměrného hluku	3. Fyzika ➤ druhy látek a jejich základní fyzikální vlastnosti, měřené veličiny ➤ tělesa –pohyb a síla ➤ jednoduché stroje –využití v praxi ➤ elektromagnetické a světelné děje ➤ energie – druhy a využitelnost ➤ zvukové děje –vlastnosti zvuku, škodlivost hluku
➤ rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí ➤ vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy ➤ popsat využitelnost anorganických sloučenin –oxidů, hydroxidů, kyselin a solí ➤ využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka ➤ znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky	4. Chemie ➤ nejjednodušší chemické reakce základních prvků ➤ základní organické sloučeniny ➤ základní anorganické sloučeniny ➤ směsi ➤ využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením ➤ bezpečnost zacházení s chemickými látkami a výrobky
➤ používat základní kartografickou a topografickou terminologii ➤ objasnit důsledky pohybů Země ➤ orientovat se na mapě světa a vyhledat	5. Zeměpis ➤ kartografie a topografie ➤ přírodní obraz Země ➤ sluneční soustava, vesmír, Slunce, Země

➤ světadíly a oceány ➤ ukázat na mapě státy EU a uvést postavení ČR v Evropě ➤ vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi	➤ světadíly a oceány, státy světa a EU ➤ Česká republika ➤ podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů ➤ živelní pohromy

5.6. Umění a kultura

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa a poskytuje příležitost k seberealizaci a uvolnění napětí.

Žáci se seznamují prostřednictvím různých činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného a hudebního umění, ale také umění dramatického a literárního. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti neverbálního vyjadřování. Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter.

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje okruhy :

- **Výtvarná výchova** pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup v práci s nimi vychází zejména z porovnání dosavadních i nově získaných zkušeností žáků. Umožňuje jim uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích schopnostech. Tyto činnosti dávají možnost rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii. Tvořivé činnosti směřují k výchově citlivého a vnímavého člověka a ovlivňují životní postoje žáků, jejich vztahy k ostatním lidem i prostředí. Důležitým úkolem výtvarné výchovy je rozvíjet také jemnou motoriku.
- **Hudebně pohybová výchova poskytuje žákům** poskytuje žákům možnost uspokojovat přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Hudebně pohybová výchova rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti, přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových.

Cílem hudebně pohybové výchovy je převést žáka z etapy spontánních vztahů k hudbě do etapy uvědomělého vstupu do světa hudby, rozvíjet hudebnost a pohybovou kulturu žáků.

- **Dramatická výchova poskytuje** žákům prostřednictvím aktivních činností dokázat se vcítit do různých životních rolí, mohou je předem prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a vyberou z nich to nejlepší. Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporuje a uplatňuje intuici, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost člověka
- dovednostem ve výtvarném vyjadřování
- rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře
- seznámení se základními výtvarnými technikami
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení dovedností pohybových, reprodukčních a poslechových
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického citění
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a srozumitelnému vyjadřování
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti, podporuje a uplatňuje intuici
- výměně rolí s postoji a city dané role a poté k jejich pojmenování.

5.6.1 Výtvarná výchova

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Předmět Výtvarná výchova vede žáka k tomu, aby byl schopen rozlišovat a vnímat barvy, tvary, předměty a materiály. Aby se seznámil s různými technikami a možnostmi užití různorodého materiálu:

- rozlišování barev a jejich využití
- malba, kresba (vyjadřování zážitků, představ)
- práce s papírem (trhání, stříhání, lepení, koláž)
- využití textilního a přírodního materiálu
- modelování (modelovací hmota, hlína)
- kresba, malba, grafika (vyjadřování pocitů, prožitků, konkrétních objektů)
- plastické práce z různých materiálů
- textilní materiál (jednoduché vyšívání)
- seznámení s tradiční lidovou i současnou tvorbou
- prezentace vlastní tvůrčí činnosti (mezi spolužáky, na výstavách)

Cílem předmětu je rozvoj fantazie a tvořivosti na základě přijetí vlastní jedinečnosti. Žák postupně přijímá informace z okolí a je schopen spontánně se vyjádřit vlastním výtvarným projevem, čímž reaguje na podněty jak přírodního, tak technického rázu. K cílům předmětu dále patří osvojení si základních dovedností a rozvoj motorických schopností. V průběhu vyučování je žák seznámen s lidovými tradicemi, čímž získá vhled do kultury svého národa. Je veden k pozitivnímu přijímání odlišných světových kultur a etnik. Je seznamován s různými přírodními materiály a s jejich vhodným využitím.. Je veden estetickému vnímání a k ochraně životního prostředí.

Návštěvami výstav, prezentací vlastních výtvarných děl, jejich hodnocením a porovnáváním je upevňován vztah k umění, třiben vkus a estetické citění žáka. Žák se učí přijímat chválu i kritiku, čímž má možnost naučit se přiměřenému sebehodnocení.

Výtvarná výchova probíhá ve třídách školy, ve školním ateliéru, na školní zahradě i sběrem materiálu k výuce v přírodě.

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Výtvarná výchova** jsou začleněny tematické okruhy

průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce.**

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci a využití vlastní fantazie
- pochvalou upevňujeme sebevědomí žáka

Kompetence sociální a personální

- nastavujeme jasná pravidla jimi se mají žáci řídit
- pokud je chování žáka nepřiměřené, vedeme ho k nápravě a přijetí důsledků
- učíme žáky pracovat jak samostatně, tak ve skupině
- dbáme na to, aby byl žák schopen vyhodnotit, jaký přístup má volit v komunikaci s dospělou osobou

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům možnost spontánního, samostatného projevu
- vedeme žáka, aby si uvědomoval spoluúčast na postoji společnosti k jeho osobě
- seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi naší společnosti i s hodnotami jiných kultur

Kompetence komunikační

- vedeme žáky k dialogu mezi sebou navzájem i mezi žákem a učitelem, čímž postupně získávají obratnost v komunikaci
- zadáváme srozumitelné pokyny, které jsou žáci schopni jasně chápat
- učíme žáka komunikovat v různých situacích
- usměrňujeme a kultivujeme celkový projev žáka

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků
- při tvorbě dbáme na bezpečnost, aby nebyl ohrožen ani žák ani jeho okolí
- pracovní postupy volíme individuálně dle možností každého jedince
- trváme na dokončení započaté činnosti při hodnocení vždy oceníme snahu a trpělivost, které je žák schopen

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke vzájemnému respektu a toleranci
- snažíme se uplatňovat zásady společenského chování
- učíme žáky rozpoznávat nebezpečí a předcházet mu
- pokud rozpoznáme tlak v žakově chování, dáme mu možnost vlastního vyjádření a nabídneme pomoc

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**Ročník: 1.****Časová dotace: 1 hodina týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ využívat vědomě všech smyslů➤ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu➤ rozlišovat, třídit, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie➤ uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech➤ uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru➤ při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	➤ rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky➤ seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty➤ malby a kresba➤ inspirace příběhem➤ kombinování různých výtvarných technik➤ kombinování různých a neobvyklých materiálů➤ péče o pomůcky➤ výtvarné umění a životní prostředí➤ návštěvy výstav a galerií

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**Ročník: 2.****Časová dotace: 1 hodina týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ využívat vědomě všech smyslů➤ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu➤ rozlišovat, třídit, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie➤ uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech➤ uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru➤ při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	➤ rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky➤ seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty➤ malby a kresba➤ inspirace příběhem➤ kombinování různých výtvarných technik➤ kombinování různých a neobvyklých materiálů➤ péče o pomůcky➤ výtvarné umění a životní prostředí➤ návštěvy výstav a galerií

5.6.2 Hudebně pohybová výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Vzdělávací obsah je rozdělen do následujících okruhů:

- Vokální a instrumentální činnosti
- Hudebně poslechové činnosti
- Hudebně pohybové činnosti

Cílem je vytvářet, podporovat a prohlubovat pozitivní vztah k hudbě, která může mimo jiné sloužit jako prostředek k odreagování, relaxaci a navození kladných emocionálních prožitků. Směřuje tak k estetické kultivaci osobnosti žáka a podpoře jeho emocionality. Rozvíjet hudebnost žáka, jeho individuální hudební i hudebně pohybové dovednosti. Pozitivně ovlivňovat rozvoj řeči, ale i pozornosti, paměti a kreativity.

Využívá se různých písní, hudebních nástrojů, hry na tělo. Zařazují se návštěvy koncertů, poslech reprodukováné hudby. Nedílnou součástí je také nácvik besídek a vlastních vystoupení.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Hudebně pohybová výchova jsou začleněny okruhy průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova**.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- v maximální možné míře je uplatňován individuální přístup odvislý od předpokladů a možností jednotlivých žáků
- vedeme žáky k základním rytmickým, intonačním, hudebně pohybovým dovednostem
- podporujeme u žáků schopnost koncentrace pozornosti na realizované aktivity
- podporujeme u žáků motivaci k seberealizaci v hudební oblasti, směřujeme k vytvoření zájmu o hudbu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke kultivovanému projevu
- dáváme žákům prostor ke sdělení vlastních prožitků a problémů
- učíme žáky pracovat ve skupině, vedeme je ke společnému řešení problémů, které mohou při práci nastat
- směřujeme žáky k samostatnému rozhodování a vzájemnému respektu

Kompetence komunikativní

- podporujeme rozvoj slovní zásoby a celkovou kultivaci projevu žáků
- poskytujeme možnosti k vyjádření vlastního názoru, pocitů a prožitků
- prostřednictvím skupinové práce vedeme žáky k efektivní komunikaci v rámci kolektivu
- podporujeme u žáků schopnost vést dialog

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky přijímat důsledky svého chování, vždy jasně vysvětlíme, zač jsou chváleni a proč je trestáme
- prostřednictvím umění seznamujeme žáky s kulturními tradicemi
- podporujeme vztahy ve skupině, vzájemný respekt a sebeúctu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k osvojení si základních pravidel chování ve společnosti
- prostřednictvím jasně vymezených hranic vedeme žáky k dodržování společenských norem a pravidel soužití

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými nástroji, jejich zvukovou stopou
- seznamujeme žáky s hrou na nástroje Orfeova instrumentáře
- podporujeme úsilí a snahu žáků při plnění úkolů
- formujeme u žáků pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce i práce ostatních (prostřednictvím přípravy besídek, vystoupení a přímé realizace sevcíčených kusů)
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu
- vedeme žáky k přijetí hodnocení vlastní práce, podporujeme sebehodnocení žáka

Vyučovací předmět: Hudebně pohybová výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehupební zvuky➤ zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti➤ interpretovat vybrané lidové a umělé písně➤ improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	1. Vokální a instrumentální činnosti ➤ dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení➤ rytmická průprava➤ rytmická hra na tělo➤ tóny a zvuky, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní➤ nástroje Orffova instrumentáře
➤ rozpoznat vybrané hudební nástroje➤ soustředit se na poslech skladeb různých žánrů➤ rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	2. Hudebně poslechové činnosti ➤ hudební nástroje, hudební uskupení➤ slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků➤ rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby
➤ reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem➤ zvládnout jednoduché taneční kroky➤ spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru➤ reagovat na reprodukci relaxační hudby	3. Hudebně pohybové činnosti ➤ správné držení a ovládání těla➤ tance různých žánrů➤ pohybová improvizace➤ hudebně relaxační techniky

Vyučovací předmět: Hudebně pohybová výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehupební zvuky➤ zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti➤ interpretovat vybrané lidové a umělé písně➤ improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	1. Vokální a instrumentální činnosti ➤ dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení➤ rytmická průprava➤ rytmická hra na tělo➤ tóny a zvuky, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní➤ nástroje Orffova instrumentáře
➤ rozpoznat vybrané hudební nástroje➤ soustředit se na poslech skladeb různých žánrů➤ rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	2. Hudebně poslechové činnosti ➤ hudební nástroje, hudební uskupení➤ slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků➤ rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby
➤ reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem➤ zvládnout jednoduché taneční kroky➤ spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru➤ reagovat na reprodukci relaxační hudby	3. Hudebně pohybové činnosti ➤ správné držení a ovládání těla➤ tance různých žánrů➤ pohybová improvizace➤ hudebně relaxační techniky

5.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vyučovací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjet fyzické předpoklady pohybových možností, uvědomit si povinnost preventivní péče o své zdraví v přiměřené míře věku a vlastním schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Žáci si osvojují dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacím okruhu

- **Výchova ke zdraví** poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti

s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Respektuje celistvost osobnosti, její biologické a fyziologické potřeby. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Získají základní informace o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci.

- **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně poznávat, využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, pohybovými možnostmi a případným postižením je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve Zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být preventivně zařazována a využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků nebo jsou zařazována pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Pro vyrovnávání pohybového deficitu žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení se doporučuje zařazování povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhrady povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky).

- **Zdravotní tělesná výchova** může být zařazena jako součást tělesné výchovy nebo jako alternativa u žáků se zdravotním omezením může být zařazena.

Zdravotní tělesná výchova využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy se provádí na doporučení lékaře. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány i v povinné tělesné výchově. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy přizpůsobován míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Cílem je zmírnění, případně odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Předmět směřuje žáka ke zdravému způsobu života v rámci jeho možností..

Cílem je naučit žáka, jak správně pečovat o své tělo, o své zdraví, upevňovat stravovací a pracovní návyky a čelit vlastnímu ohrožení zdraví a života.

Umožnit žákům poznání vlastních pohybových možností i omezení, uvědomovat si je, sžít se s nimi a plně je respektovat. Znat význam tělesné zdatnosti pro zdraví a vytvořit pozitivní postoj k pohybovým aktivitám. Směřovat k všestrannému rozvoji, k eliminaci nedostatků v koordinaci a diferenciaci pohybů. Posilovat odolnost organismu, zlepšovat oběhovou a podpůrnou soustavu těla, respiraci a metabolismus. Osvojit si zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a základních hygienických návyků. Rozvoj osobnostních vlastností, které spadají jak do oblasti mravní, tak i emocionálně - volní a motivační (houževnatosti, vytrvalosti, cílevědomosti).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví;

- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a tělesnou aktivitou
- dodržování správných stravovacích návyků a uplatňování zásad správné výživy v rámci svých možností
- uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- získávání informací o centrech odborné pomoci
- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence násilí a zneužívání
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních.

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Člověk a zdraví** jsou začleněny okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Člověk a životní prostředí a člověk a svět práce, Mediální výchova.**

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Člověk a zdraví

Kompetence k učení

- při práci uplatňujeme individuální přístup
- navozujeme vhodné prostředí k učení
- vedeme žáky k tomu, aby se vzájemně respektovali
- úměrně schopnostem a vědomostem žáka vysvětlujeme význam cizích slov a výrazů
- podněcujeme tvořivost žáka a umožňujeme vhodně realizovat jeho vlastní nápady
- při výuce využíváme hry související s probíraným učivem
- u žáků, kde je nutné zohlednění jejich postižení, vypracujeme individuální vzdělávací plán

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k upevňování kamarádství, soudržnosti a společnému řešení problémů
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci
- vedeme žáky k respektu a slušnému chování k dospělým osobám
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem
- dáváme prostor k řešení problémů, prožitků apod.
- vedeme žáky k používání počítače, využití internetu k hledání odpovědí při řešení problému v závislosti na jeho schopnostech a dovednostech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke srozumitelnému ústnímu, popř. písemnému projevu
- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny a otázky
- žáky učíme naslouchat a snažíme se, aby co nejlépe porozuměli obsahu sdělení
- dáváme dostatečný prostor k dialogu žák – učitel, žák – žák
- nácvikem a praktickými činnostmi učíme žáka dalším formám komunikace – internet, telefon
- odstraňujeme nežádoucí projevy v komunikaci v rámci každodenních situací a vedeme je

k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy

Kompetence sociální a personální

- jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou řídit ve škole i mimo ni
- učíme žáky přijímat důsledky svého chování a jednání
- vždy konkrétně vysvětlíme, za co je žák chválen nebo trestán
- učíme žáky uvědomovat si vlastní chyby a pracovat na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáků pochvalou a motivací

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně zdraví svého i ostatních lidí
- učíme žáky rozpoznávat projevy negativního chování a jednání mezi jednotlivci i skupinou - v rámci jejich možností – jako je šikana, rasismus a učíme je, jak na ně reagovat
- učíme je zvládat běžné denní situace, praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi – nakupování, cestování městskou hromadnou dopravou atd.
- učíme je využívat služeb – pošta, úřady, bankovníctví apod.

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- vedeme žáky k posouzení vlastních schopností a k sebehodnocení
- formou modelových situací a dramatizace seznamujeme žáka se základními pravidly chování na úřadech, na pracovišti, při komunikaci s nadřízenými v rámci jejich možností
- seznamujeme žáky s bezpečnostními pravidly při všech činnostech, upozorňujeme na možná rizika
- vedeme žáky k pořádku, udržování osobní hygieny atd.

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky➤ dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých➤ objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí➤ znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi➤ předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	1. Zdraví a jeho ochrana ➤ činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví➤ zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech➤ ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy➤ prevence rizikového sexuálního chování➤ modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek

➤ uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání ➤ chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině	2. Vztahy mezi lidmi ➤ bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí ➤ vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi ➤ vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství ➤ mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu ➤ dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy	3. Zdravý způsob života ➤ režim dne, sociální dovednosti pro zvládnání únavy a stresu ➤ relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu ➤ zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy
➤ správně pojmenovat základní části lidského těla ➤ specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností ➤ vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně ➤ ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc	4. Podpora zdraví ➤ základní anatomie lidského těla ➤ jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle ➤ preventivní a lékařská péče ➤ modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici ➤ základy první pomoci, základní ošetření
➤ řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí ➤ použít důležitá telefonní čísla ➤ uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	5. Rizika ohrožující zdraví ➤ nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS ➤ mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu ➤ krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému ➤ bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti

Vyučovací předmět: Tělesná výchova**Ročník: 1. , 2.****Časová dotace: 2 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost➤ zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla➤ zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností➤ dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách➤ využívat základní kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace	1. Činnosti ovlivňující zdraví ➤ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry, rekreační sport➤ příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení➤ zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení➤ rozvoj koordinačních schopností➤ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
➤ usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady➤ aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech➤ ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách➤ dodržovat pravidla her a soutěží➤ uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu	2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her➤ základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí➤ rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky➤ průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky➤ základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skok do dálky, do výšky, hod kriketovým míčkem➤ základy sportovních her – průpravné hry, základní manipulace s herním náčiním, hry se zjednodušenými nebo upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce➤ turistika a pobyt v přírodě – chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody➤ netradiční pohybové činnosti

➤ reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti ➤ rozlišit nesportovní chování ➤ znát základní zásady poskytování první pomoci	3. Činnosti podporující pohybové učení ➤ základní organizační činnosti v TV ➤ komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností ➤ zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly ➤ první pomoc při sportovních úrazech

Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Ročník: 1. , 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech ➤ dodržovat správné cvičební polohy	1. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení ➤ pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení ➤ dechová cvičení ➤ správné držení těla ➤ kontraindikace zdravotních oslabení
➤ zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ➤ osvojit si základní techniku speciálních cvičení ➤ zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu	2. Speciální cvičení ➤ oslabení podpůrně pohybového systému ➤ oslabení vnitřních orgánů ➤ oslabení oběhového a dýchacího systému ➤ oslabení endokrinního systému, obezita ➤ oslabení vnitřních orgánů ➤ oslabení smyslových a nervových funkcí ➤ oslabení zraku ➤ oslabení sluchu ➤ neuropsychická onemocnění
	2. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti ➤ pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

5.8 Odborné činnosti

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Odborné činnosti** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole dvouleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

Vzdělávací oblast Odborné činnosti zahrnuje vzdělávací okruhy: **Rodinná výchova, Výživa a příprava pokrmů a další odborné zaměření školy dle profilace**, která vychází z možností školy, potřeb regionu a individuálních schopností žáků tj.: **Dílenské práce a Pěstitelské práce**

Cílem vzdělávacího okruhu **Rodinná výchova** je připravit žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení. Získané dovednosti a vědomosti by měly přispět k soběstačnosti žáků, v každodenním životě, ke snížení jejich závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti.

Rodinná výchova je pojata jako praktická aplikace poznatků, které žáci získávají i v jiných předmětech. Integrované pojetí vzdělávacího oboru vytváří prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji.

Komplexní charakter vzdělávacího okruhu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je vzdělávacím obsahem podle vyspělosti, schopností a zájmu žáků. Rodinná výchova sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Její pojetí předpokládá využití netradičních způsobů výuky. Vedle teoretických poznatků je více zaměřováno na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu. Uplatňují se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

Cílem vzdělávacího okruhu **Výživa a příprava pokrmů** je poskytnout žákům osvojení praktických dovedností, které jim umožní sebeobsahu a soběstačnost ve výživě, ale také vykonávat jednoduché činnosti v domácnosti.

Svémi formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i nabytých zkušeností umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Organizace výuky je dána charakterem předmětu, výuka probíhá převážně formou praktických cvičení podle individuálních schopností žáků.

Cílem odborného vzdělávacího okruhu **Dílenské práce** je poskytnout žákům osvojení praktických dovedností, které jim umožní vykonávat jednoduché činnosti v dílnách. Uplatňují se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a přístrojích, které používá, a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni, s ohledem na využití v praxi. Práce s technickými materiály, práce s drobným materiálem, práce montážní a demontážní.

Cílem odborného vzdělávacího okruhu **Pěstitelské práce** je poskytnout žákům osvojení praktických dovedností, které ji umožní vykonávat jednoduché činnosti na pěstitelských pozemcích, sadech a zahradách.

Uplatňují se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a přístrojích, které používá, a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni, s ohledem na využití v praxi.

5.8.1. Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět **Rodinná výchova** cíleně a systematicky ovlivňuje rozvoj komunikačních, motorických, a tvořivých schopností žáka. Stimuluje řeč a myšlení, zmírňuje motorické poruchy.

Cílové zaměření vzdělávacího okruhu

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, učení se správnému řešení vztahů a možných vzniklých situací v rodině i mezi partnery na modelových situacích
- orientování se v různých životních situacích a adaptabilitě na nové podmínky
- uplatňování dobrých mezilidských vztahů, zodpovědnému chování v krizových situacích podle svých možností
- otevřenému vyjadřování vhodnými komunikačními prostředky
- rozpoznání základních situací ohrožujících zdraví vlastní i druhých a osvojování si dovedností jim předcházet
- plnění vlastních povinností a závazků, utváření odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly slušného chování
- přípravě řešení problémů souvisejících s vedením vlastní domácnosti; rozvoji základních manuálních a pracovních dovedností a pozitivnímu vztahu k práci
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Rodinná výchova** jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce a Mediální výchova.**

Obsah vyučovacího předmětu je rozčleněn:

- Rodina a rodinné soužití
- Sexuální výchova
- Péče o dítě
- Domácnost

Vyjmenované okruhy jsou určeny všem žákům, chlapcům a dívkám. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Rodinná výchova

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky
- žákům umocňujeme realizovat vhodné vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- aktivitu žáků stimuluje pochvalou a zveřejněním práce spolužákům, rodičům a veřejnosti
- zadáváme žákům úkoly vedoucí ke spolupráci

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke vzájemné toleranci, soudržnosti a kamarádství
- ukázkou činnosti vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a jeho předcházení
- sebevědomí žáků upevňujeme povzbuzováním a kladným hodnocením
- vedeme žáky k respektu a slušnému chování k dospělým osobám
- vytvářením modelových situací vedeme žáky k rozhodování, jak se zachovat v dané situaci
- vhodnou motivací zapojujeme žáka do práce ve skupinách, snažíme se, aby se podílel na řešení problémů
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáka k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- při výuce seznámíme žáky s jejich právy a povinnostmi, v případě negativních projevů je učíme přijímat jejich důsledky
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem, dáváme mu prostor ke sdělení vlastních dojmů, problémů a podobně

Kompetence komunikativní

- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- během činnosti v pracovním vyučování učíme žáka komunikovat v různých situacích a typech prostředí
- zadáváním společné práce či úkolu podněcujeme žáky ke komunikaci a spolupráci
- při výuce se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- stanovíme jednoznačná a srozumitelná pravidla, kterými se žáci budou řídit
- učíme žáky přijímat důsledky svého chování a jednání
- učíme žáky uvědomování si vlastních chyb a nedostatků a pracujeme se žáky na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáku pochvalou a vhodnou motivací
- žákům vždy konkrétně vysvětlíme proč jsou chváleni, nebo trestáni

Kompetence občanské

- dbáme na důsledné dodržování stanovených pravidel chování

- žáky vedeme během práce k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních osob
- žákům dáváme dostatečný prostor k projevení vlastních názorů, postojů, postřehů
- upevňujeme v žácích povědomí, že mají svá osobní práva, ale i povinnosti

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k získání základních pracovních návyků, postupů, dovedností s přihlédnutím k rozumovým schopnostem žáky seznamujeme s pomůckami, nástroji a náradím pro běžné domácí použití
- vytváříme pozitivní vztah žáka k výsledkům vlastní práce i práce druhých
- manuální činnosti žáka rozlišujeme podle jeho individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry postižení
- žáky vedeme vždy k dokončení započaté práce a pozitivnímu přístupu k práci
- zadáváním pracovních činností ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu a tím rozšiřujeme jeho pracovní – komunikační schopnosti
- učíme žáka pracovat podle jednoduchých nápadů a plánek, vytvářet si vlastní postupy a řešení
- žáky seznamujeme s bezpečností práce a upozorňujeme na možná rizika spojená s danou činností a možnostmi jejich odstranění
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a péči o pracovní místo
- hodnotíme snahu a vynaložené úsilí

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ znát postavení člověka ve společnosti a v rodině ➤ objasnit složení rodiny a změny v rodině ➤ interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny ➤ vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy ➤ znát důvody náhradní rodičovské péče	1. Rodina, rodinné soužití ➤ vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty ➤ mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera ➤ sňatek, rozvod, manželská poradna ➤ fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte ➤ typy výchovy v rodině ➤ úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče
➤ uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti ➤ uvědomovat si možná rizika při výběru partnera ➤ znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství ➤ rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci a agresi	2. Sexuální výchova ➤ sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství ➤ rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, ➤ poruchy pohlavní identity ➤ těhotenství, péče o těhotnou ženu, porod

➤ seznámit se s průběhem těhotenství	
➤ znát význam a důležitost rodičovství ➤ ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence ➤ podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte ➤ vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	3. Péče o dítě ➤ narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci ➤ role otce a matky, povinnosti vůči dětem ➤ vývojové etapy dítěte ➤ zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry
➤ uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně ➤ orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací ➤ bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky ➤ poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti ➤ uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	4. Domácnost ➤ byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení ➤ základní vybavení domácnosti ➤ sebeobsluha a osobní hygiena ➤ podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu ➤ úklidové práce v domácnosti ➤ ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření ➤ hygiena a ochrana zdraví v domácnosti ➤ modelové situace a praktická cvičení

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ znát postavení člověka ve společnosti a v rodině ➤ objasnit složení rodiny a změny v rodině ➤ interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny ➤ vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy ➤ znát důvody náhradní rodičovské péče	1. Rodina, rodinné soužití ➤ vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty ➤ mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera ➤ sňatek, rozvod, manželská poradna ➤ fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte ➤ typy výchovy v rodině ➤ úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče ➤
➤ uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti ➤ uvědomovat si možná rizika při výběru	2. Sexuální výchova ➤ sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušování těhotenství

➤ partnera ➤ znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství ➤ rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci a agresii ➤ seznámit se s průběhem těhotenství	➤ rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, ➤ poruchy pohlavní identity ➤ těhotenství, péče o těhotnou ženu, porod
➤ znát význam a důležitost rodičovství ➤ ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence ➤ podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte ➤ vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	3. Péče o dítě ➤ narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci ➤ role otce a matky, povinnosti vůči dětem ➤ vývojové etapy dítěte ➤ práva dítěte ➤ zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry
➤ uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně ➤ orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací ➤ bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky ➤ poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti ➤ uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	4. Domácnost ➤ byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení ➤ základní vybavení domácnosti ➤ sebeobsluha a osobní hygiena ➤ podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu ➤ úklidové práce v domácnosti ➤ ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření ➤ hygiena a ochrana zdraví v domácnosti ➤ modelové situace a praktická cvičení

5.8.2. Výživa a příprava pokrmů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

V rámci předmětu Výživa a příprava pokrmů poskytujeme žákům základní vědomosti a pracovní dovednosti v oblasti výživy a jejich využití v praktickém životě. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Cílem je získání znalostí základních pojmů, dovedností při přípravě pokrmů s uplatňováním zásad racionální výživy, správném skladování a zpracování potravin i základních poznatků o správném stolování. Důraz je kladen na vytvoření návyků žáků k dodržování osobní i provozní hygieny a hygieny prostředí a hospodárnému využívání potravin s ohledem na životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávacího okruhu

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků
- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro výkon pracovních činností

- získání orientace v různých oborech lidské činnosti
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- používání vhodných jednoduchých nástrojů a přístrojů
- využívání získaných dovedností v péči o domácnost
- vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Výživa a příprava pokrmů** jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Výživa a příprava pokrmů

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky
- žákům umocňujeme realizovat vhodné vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- aktivitu žáků stimuluje pochvalou a zveřejněním práce spolužákům, rodičům a veřejnosti
- zadáváme žákům úkoly vedoucí ke spolupráci

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke vzájemné toleranci, soudržnosti a kamarádství
- ukázkou činnosti vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a jeho předcházení
- sebevědomí žáků upevňujeme povzbuzováním a kladným hodnocením
- vedeme žáky k respektu a slušnému chování k dospělým osobám
- vytvářením modelových situací vedeme žáky k rozhodování, jak se zachovat v dané situaci
- vhodnou motivací zapojujeme žáka do práce ve skupinách, snažíme se, aby se podílel na řešení problémů
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáka k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- při výuce seznámíme žáky s jejich právy a povinnostmi, v případě negativních projevů je učíme přijímat jejich důsledky
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem, dáváme mu prostor ke sdělení vlastních dojmů, problémů a podobně

Kompetence komunikativní

- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- během činnosti v pracovním vyučování učíme žáka komunikovat v různých situacích a typech prostředí
- zadáváním společné práce či úkolu podněcujeme žáky ke komunikaci a spolupráci
- při výuce se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- stanovíme jednoznačná a srozumitelná pravidla, kterými se žáci budou řídit
- učíme žáky přijímat důsledky svého chování a jednání
- učíme žáky uvědomování si vlastních chyb a nedostatků a pracujeme se žáky na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáku pochvalou a vhodnou motivací
- žákům vždy konkrétně vysvětlíme proč jsou chváleni, nebo trestáni

Kompetence občanské

- dbáme na důsledné dodržování stanovených pravidel chování
- žáky vedeme během práce k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních osob
- žákům dáváme dostatečný prostor k projevení vlastních názorů, postojů, postřehů
- upevňujeme v žácích povědomí, že mají svá osobní práva, ale i povinnosti

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k získání základních pracovních návyků, postupů, dovedností s přihlédnutím k rozumovým schopnostem žáky seznamujeme s pomůckami, nástroji a náradím pro běžné domácí použití
- vytváříme pozitivní vztah žáka k výsledkům vlastní práce i práce druhých
- manuální činnosti žáka rozlišujeme podle jeho individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry postižení
- žáky vedeme vždy k dokončení započaté práce a pozitivnímu přístupu k práci
- zadáváním pracovních činností ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu a tím rozšiřujeme jeho pracovní – komunikační schopnosti
- učíme žáka pracovat podle jednoduchých nápadů a plánků, vytvářet si vlastní postupy a řešení
- žáky seznamujeme s bezpečností práce a upozorňujeme na možná rizika spojená s danou činností a možnostmi jejich odstranění
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a péči o pracovní místo
- hodnotíme snahu a vynaložené úsilí

Vyučovací předmět: Výživa a příprava pokrmů

Ročník: 1.

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci➤ dodržovat bezpečnost práce➤ bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat pomocí učitele základní spotřebiče	1. Hygienické a bezpečnostní předpisy ➤ hygiena při práci, hygienické předpisy➤ jednotné pracovní oblečení, pomůcky osobní ochrany➤ bezpečnostní předpisy v kuchyni➤ manipulace se spotřebiči
➤ orientovat se v základním vybavení	2. Vybavení kuchyně ➤ základní vybavení kuchyně a jídelny

kuchyně ➤ udržovat pořádek na pracovním místě ➤ třídit odpad ➤ poskytnout první pomoc při drobném poranění, zavolání pomoci	➤ nářadí, jeho označení a uložení ➤ úklid pracoviště, čisticí prostředky, ochranné pomůcky ➤ nakládání s odpady ➤ úrazy v kuchyni a jejich prevence ➤ první pomoc
➤ rozlišit základní skupiny potravin ➤ znát zásady správného skladování a uchování potravin ➤ ekonomicky nakládat se surovinami	3. Nákup a skladování potravin ➤ základní druhy potravin ➤ nákup potravin a jejich skladování ➤ vážení a odměřování potravin ➤ konzervace potravin
➤ uplatňovat základní zásady stolování ➤ používat drobný inventář podle jeho určení ➤ dodržovat odpovídající společenské chování	4. Stolování ➤ úprava stolu k různým příležitostem ➤ stolní inventář ➤ zásady společenského chování
➤ zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu ➤ ovládat předběžnou přípravu potravin ➤ ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí ➤ připravit studené pokrmy podle receptury ➤ připravit běžné teplé nápoje ➤	5. Technologie přípravy pokrmů ➤ výrobky studené kuchyně ➤ příprava a úprava surovin ➤ technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně nápoje – druhy, rozdělení, příprava
➤ zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu ➤ používat odpovídající inventář ➤ připravit pokrmy dle receptury orientovat se v receptech	6. Základní tepelné úpravy ➤ příprava pokrmů teplé kuchyně ➤ tepelné úpravy – vaření, pečení, dušení, smažení ➤ polévky ➤ dušená zelenina a maso
➤ vybrat správné potraviny ➤ ovládat předběžnou přípravu ➤ připravit jednoduché přílohy a doplňky dle receptu	7. Přílohy a doplňky k hlavním jídlům ➤ přílohy z brambor ➤ přílohy z obilovin ➤ zeleninové saláty

Vyučovací předmět: Výživa a příprava pokrmů**Ročník: 2.****Časová dotace: 4 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání Žák by měl:	Učivo
➤ znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci➤ dodržovat bezpečnost práce➤ bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat pomocí učitele základní spotřebiče	1. Hygienické a bezpečnostní předpisy ➤ hygiena při práci, hygienické předpisy➤ jednotné pracovní oblečení, pomůcky osobní ochrany➤ úklid pracoviště➤ bezpečnostní předpisy v kuchyni➤ manipulace se spotřebiči
➤ osvojit si správné stravovací návyky➤ chápat důležitost zdravé výživy➤ znát zásady při sestavování jídelníčku podle zásad zdravé výživy➤ rozlišit stravování dle věku➤ rozlišit stravování při nemoci➤ rozpoznat poruchy příjmu potravy	2. Výživa člověka ➤ výživa člověka a její význam pro zdraví➤ potrava a její složky➤ zásady správné výživy➤ sestavování jídelníčku➤ dietní stravování➤ poruchy příjmu potravy
➤ rozlišit základní skupiny potravin➤ ovládat předběžnou přípravu potravin➤ připravit pokrmy teplé kuchyně dle receptury➤ orientovat se v receptech➤ dodržovat bezpečnost práce	3. Tepelné přípravy pokrmů ➤ základní tepelné úpravy➤ vaření➤ pečení➤ smažení➤ dušení➤ příprava jednoduchých pokrmů
➤ uplatňovat základní zásady stolování➤ používat drobný inventář podle jeho určení➤ dodržovat odpovídající společenské chování	4. Stolování ➤ úprava stolu k různým příležitostem➤ stolní inventář➤ zásady společenského chování
➤ zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu➤ používat odpovídající kuchyňský inventář➤ orientovat se v receptech	5. Jednoduché moučníky ➤ kaše z obilovin➤ příprava jednoduchých moučnicků
➤ vybrat správné potraviny➤ ovládat předběžnou přípravu	6. Přílohy a doplňky k hlavním jídlům ➤ zeleninové saláty➤ saláty z luštěnin

5.8.3. Dílenské práce a Pěstitelské práce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět **Dílenské práce a pěstitelské práce** cíleně a systematicky ovlivňuje rozvoj komunikačních, motorických, a tvořivých schopností žáka. Stimuluje řeč a myšlení, zmírňuje motorické poruchy. Podílí se také na sociální komunikaci žáka.

Cílem je vést žáky k pozitivnímu vztahu k manuální práci a přispět tak k vytváření životní a profesní orientace. Učit žáky pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých lidí. Seznámit je s různými materiály, s jejich funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí.

Cílové zaměření vzdělávacího okruhu

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků v dílenském prostředí i venku v přírodě
- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro výkon pracovních činností
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život v dílenském prostředí i v přírodě
- provádění jednoduchých rukodělných činností odpovídajících jeho schopnostem
- získání konkrétní představy o vlastnostech materiálů
- používání vhodných jednoduchých nástrojů a přístrojů dle výkonu činnosti
- využívání získaných dovedností v péči o domácnost
- vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnému přístupu k vlastní činnosti
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Do vzdělávacího obsahu předmětu **Dílenské práce a Pěstitelské práce** jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce.**

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu Dílenské a pěstitelské práce

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatné práci
- navozujeme vhodné prostředí k učení (klidné prostředí bez rušivých elementů, také dostatečně motivující)
- během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky
- žákům umocňujeme realizovat vhodné vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- aktivitu žáků stimuluje pochvalou a zveřejněním práce spolužákům, rodičům a veřejnosti
- zadáváme žákům úkoly vedoucí ke spolupráci

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke vzájemné toleranci, soudržnosti a kamarádství
- ukázkou činnosti vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a jeho předcházení

- sebevědomí žáků upevňujeme povzbuzováním a kladným hodnocením
- vedeme žáky k respektu a slušnému chování k dospělým osobám
- vytvářením modelových situací vedeme žáky k rozhodování, jak se zachovat v dané situaci
- vhodnou motivací zapojujeme žáka do práce ve skupinách, snažíme se, aby se podílel na řešení problémů
- podle úrovně rozumových schopností žáka postupně zvyšujeme náročnost úkolů a vedeme žáka k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- při výuce seznámíme žáky s jejich právy a povinnostmi, v případě negativních projevů je učíme přijímat jejich důsledky
- vytváříme vztah důvěry mezi žákem a učitelem, dáváme mu prostor ke sdělení vlastních dojmů, problémů a podobně

Kompetence komunikativní

- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- během činnosti v pracovním vyučování učíme žáka komunikovat v různých situacích a typech prostředí
- zadáváním společné práce či úkolu podněcujeme žáky ke komunikaci a spolupráci
- při výuce se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- stanovíme jednoznačná a srozumitelná pravidla, kterými se žáci budou řídit
- učíme žáky přijímat důsledky svého chování a jednání
- učíme žáky uvědomování si vlastních chyb a nedostatků a pracujeme se žáky na jejich nápravě
- posilujeme sebeúctu žáku pochvalou a vhodnou motivací
- žákům vždy konkrétně vysvětlíme proč jsou chváleni, nebo trestáni

Kompetence občanské

- dbáme na důsledné dodržování stanovených pravidel chování
- žáky vedeme během práce k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních osob
- žákům dáváme dostatečný prostor k projevení vlastních názorů, postojů, postřehů
- upevňujeme v žácích povědomí, že mají svá osobní práva, ale i povinnosti

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k získání základních pracovních návyků, postupů, dovedností s přihlédnutím k rozumovým schopnostem žáky seznamujeme s pomůckami, nástroji a náradím pro běžné domácí použití
- vytváříme pozitivní vztah žáka k výsledkům vlastní práce i práce druhých
- manuální činnosti žáka rozlišujeme podle jeho individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry postižení
- žáky vedeme vždy k dokončení započaté práce a pozitivnímu přístupu k práci
- zadáváním pracovních činností ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu a tím rozšiřujeme jeho pracovní – komunikační schopnosti
- učíme žáka pracovat podle jednoduchých nápadů a plánků, vytvářet si vlastní postupy a řešení
- žáky seznamujeme s bezpečností práce a upozorňujeme na možná rizika spojená s danou činností a možnostmi jejich odstranění
- vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty a péči o pracovní místo

- hodnotíme snahu a vynaložené úsilí

Vyučovací předmět: Dílenské práce

Ročník: 1., 2.

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Tematické okruhy	Ročníkové výstupy Žák by měl:	Učivo
Práce s drobným materiálem	➤ poznat a třídit různé druhy materiálů, podle velikosti, tvaru, barev ➤ zvládnout manipulaci s různými druhy drobného materiálu ➤ zvládnout manipulační dovednosti s různými druhy drobného materiálu a pomůckami. Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. ➤ pracovat podle slovního návodu ➤ pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky ➤ využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky z lidových tradic ➤ volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje vzhledem k použitému materiálu	➤ poznání a třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, Poznat modelovací hmotu, papír, karton. ➤ ukládání roztríděného materiálu do nádob ➤ pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití. Seznámení se s dalšími drobnými materiály (modelovací hmota. Papír, karton, textilie, folie) ➤ jednoduché pracovní postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla, užití některých jednoduchých technik ➤ různé drobné materiály a jejich užití, jednoduché pracovní operace a postupy ➤ lidové zvyky, tradice, řemesla, užití jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů ➤ pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití
Práce s technickým materiálem	➤ rozlišovat různé druhy materiálů ➤ získat vědomosti o materiálech, nástrojích, pracovních postupech, zvolit vhodný pracovní postup vzhledem ke zvolenému materiálu ➤ orientovat se v jednoduchých pracovních postupech, vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti práce a hygieny při práci.	➤ práce s různým materiálem: materiály, vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) ➤ práce s různým materiálem, pracovní pomůcky, nářadí, nástroje na ruční zpracování ➤ jednoduché pracovní operace a postupy. Řemesla a tradice. Dovednosti ručních prací ➤ bezpečnost a hygiena při práci a zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím

Práce montážní a demontážní	➤ zvládat základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ Provádět oři práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracovat podle slovního návodu, předlohy ➤ spojovat a rozpojovat jednoduché předměty. ➤ Udržovat pořádek na svém pracovišti, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ sestavit podle návodu, plánu, jednoduchý model ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů ➤ Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	➤ stavebnice plošné, prostorové, sestavování jednoduchých modelů ➤ práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy ➤ montáž a demontáž jednoduchých předmětů. ➤ Zásady hygieny a bezpečnosti při práci ➤ práce se stavebnicí, konstrukční sestavování modelů, montáž i demontáž ➤ práce s návodem ➤ sestavování modelů, montáž a demontáž. Práce s návodem a předlohou.

Vyučovací předmět: Pěstitelské práce

Ročník: 1., 2.

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Ročníkové výstupy Žák by měl:	Učivo
➤ provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích ➤ péče o náročné rostliny v bytě i na zahradě ➤ použití lehkého zahradního náčiní ➤ základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin ➤ volit podle druhu pracovní činnosti vhodné pracovní náčiní, pomůcky a nářadí ➤ vědět o léčivých a jedovatých rostlinách, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce s rostlinami na zahradě ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ znát nejznámější druhy okrasných rostlin, znát zásady pěstování zeleniny a ovoce, používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě ➤ znát běžné druhy ovoce, seznámit se s běžnými druhy léčivých rostlin, znát nebezpečí jedovatých rostlin ➤ vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	➤ pozorování změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ Základní podmínky pro pěstování rostlin ➤ základní podmínky pro pěstování rostlin v bytě, pěstování rostlin na zahradě – léčivky, koření, zelenina ➤ půda a její zpracování, výživa rostlin osivo ➤ zásady bezpečné práce s rostlinami, půda a její zpracování ➤ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ➤ pracovní nářadí, náčiní a pracovní pomůcky vhodné k práci na zahradě ➤ zásady bezpečnosti při práci s rostlinami ➤ základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy, výživa rostlin zelenina, osivo, sadba ➤ podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervace ➤ pěstování květin v interiéru ➤ okrasné rostliny (květiny, dřeviny), pokojové květiny, jednoduchá vazba

Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti se zvířaty.	➤ druhy ovoce a způsoby jeho pěstování, skladování, konzervace. Léčivé rostliny, koření, rostliny a zdraví, léčivé účinky léčivých rostlin, jedovaté rostliny – bezpečnost při práci s nimi, alergie ➤ chov zvířat v domácnosti a podmínky chovu zvířat, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty.

5.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří významnou a nedílnou součást vzdělávání v praktické škole. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají dále rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Zařazení průřezových témat je důležité pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt a pomohou v osobním a charakterovém rozvoji žáků. Obsahová náplň průřezových témat je přizpůsobena schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných v praktické škole dvouleté a navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání. Svým výchovným zaměřením a obsahem se promítají do vzdělávacích oblastí a pomáhají je doplňovat a propojovat.

Průřezová témata jsou využita jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů a každý tematický okruh nabízí další činnosti a náměty. Jejich výběr a rozpracování je v kompetenci školy. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, a umožňují tak propojení vzdělávacích obsahů jednotlivých vzdělávacích oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Do ŠVP PŠ2 - Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením jsou zařazena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Člověk a životní prostředí**
- **Mediální výchova**
- **Člověk a svět práce**

Tematické okruhy vybraných průřezových témat jsou zařazovány jako součást jednotlivých vyučovacích předmětů.

5.9.1 Osobnostní a sociální rozvoj

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma se prolíná celým vyučovacím i životním procesem. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům (s ohledem na jejich specifika a možnosti) rozvíjet jejich osobnost, vlastnosti, postoje, sebeúctu, sebedůvěru a přebírat zodpovědnost za své jednání v různých situacích denního života i při práci. Klade důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygieně) a vzájemné komunikaci.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- utváření pozitivních postojů a porozumění sobě samému a druhým
- rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování a účelnému prezentování se v různých situacích
- utváření dobrých mezilidských vztahů a rozvíjení dovednosti dobré komunikace
- rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci a pomoc a uvědomování si její hodnoty
- rozvíjení základních specifických dovedností pro zvládnání různých sociálních situací
- akceptování různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby

Osobnostní rozvoj

- **rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro celoživotní učení
- **sebezpoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; můj vztah k sobě samému
- **seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání, zvládnání zátěžových a krizových situací, organizace vlastního času (harmonogram dne)
- **psychohygieny** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem, dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při obtížích, rozvíjení zdravého a bezpečného životního stylu

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – cvičení pozorování; vzájemné poznávání se ve skupině (ve škole, v zaměstnání, poznávání dalších lidí), nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem;
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy ve skupině/třídě (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se);
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování; verbální i nonverbální komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování); řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, sebeprezentace, žádost apod.; odmítání nevhodné nebo nepřijemné komunikace.

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova

	Tematické okruhy	
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Jazyková komunikace Výtvarná výchova Matematika Základy společ. věd
	Sebepoznání a sebepojetí	Základy společ. věd Rodinná výchova Výtvarná výchova Hudební výchova
	Seberegulace a sebeorganizace	Základy společ. věd Výtvarná výchova Dílenské práce Pěstitelské práce
	Psychohygiena	Výchova ke zdraví Rodinná výchova
Sociální rozvoj	Poznávací schopnosti	Výtvarná výchova Výživa a příprava pokrmů Rodinná výchova Základy společ. věd
	Mezilidské vztahy	Výtvarná výchova Výživa a příprava pokrmů Rodinná výchova Základy společ. věd Tělesná výchova
	Komunikace	Jazyková výchova Rodinná výchova

5.9.2. Člověk a životní prostředí

Charakteristika průřezového tématu

Člověk a životní prostředí vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti, ochraně a utváření prostředí, ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci tohoto průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje toto průřezové téma utváření integrovaného pohledu. Učí žáky pozorovat a citlivě vnímat důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si dovedností a návyků odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky jedince. Zdůrazňuje pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí. Dotýká se problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Prostřednictvím konkrétních aktivit ve prospěch životního prostředí umožňuje poznávat význam různých pracovních činností ve vztahu k životnímu prostředí.

Prínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;

- uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování a vede k odpovědnosti ochrany přírody a přírodních zdrojů;
- získávání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro každodenní žádoucí jednání vůči životnímu prostředí;
- rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální úrovni;
- odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů a respektování principů udržitelného rozvoje;
- utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.

Tematické celky:

ekosystémy – Vzájemné vztahy organismů a prostředí; struktura a funkce ekosystémů; základní podmínky života; ochrana přírody; les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, způsob hospodaření, jejich okolí); změny okolní krajiny vlivem člověka; vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce); kulturní krajina.

vztah člověka k prostředí – Vztahy člověka k prostředí, k nejbližšímu okolí (aplikace na místní podmínky); vliv prostředí na lidské zdraví; principy udržitelnosti rozvoje; aktuální ekologické problémy; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí); lokální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).

Člověk a životní prostředí

Tematické okruhy	
Ekosystémy	Výtvarná výchova Základy přírodních věd Dílenské práce Pěstitelské práce
Vztah člověka k prostředí	Výtvarná výchova Základy přírodních věd Rodinná výchova Tělesná výchova Výchova ke zdraví Pěstitelské práce

5.9.3. Mediální výchova

Charakteristika tématu

Průřezové téma **Mediální výchova** nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Ve vzdělávání charakterizujeme mediální výchovu jako nauku o médiích a jejich vlastnostech. Cílem mediální výchovy je seznámit žáky s podstatou moderních médií a jejich vlastnostmi. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje stále větší schopnost umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa prostřednictvím médií.

Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, jsou vytvářena s různými záměry. Úroveň mediální gramotnosti zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, orientaci v obsahu sdělení a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro získávání informací, vzdělávání a naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- vytváření představ o roli médií v každodenním životě;
- rozpoznání důvěryhodnosti informací z různých druhů médií;
- rozvíjení komunikačních schopností, zvláště při veřejném vystupování;
- uvědomování si hodnoty vlastního života;
- rozvíjení citlivosti vůči předsudkům (zejména o menšinách) i jednotlivci.

Tematické okruhy:

- **vnímání mediálních sdělení** – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, informace o možnosti tzv. klamavé reklamy.
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), bezpečnost při využívání internetu.

Mediální výchova

Tematické okruhy	
Vnímání mediálních sdělení	Jazyková výchova Výchova ke zdraví Rodinná výchova Hudební výchova
Fungování a vliv médií ve společnosti	Informační a komunikační technologie Základy společenských věd

5.9.4. Člověk a svět práce

Charakteristika tématu

Průřezové téma **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Základním cílem je příprava takového absolventa, který si osvojil návyky a pracovní postupy v každodenním životě i budoucím pracovním zařazení a chápe význam práce v životě člověka. Za pomoci různých institucí a pracovních asistentů se dokáže zařadit na trh práce i do života.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti získané v praktické složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- motivaci pro zapojení do pracovního života;
- dovednostem získat informace o profesních příležitostech a srovnání se svými předpoklady;
- rozvíjení dovedností verbální prezentace při jednáních s potencionálními zaměstnavateli;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Tématické okruhy:

- **Práce a zaměstnanost** – Hlavní oblasti světa práce; charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, pracovní doba, bezpečnost a ochrana zdraví při práci); trh práce a jeho ukazatele; požadavky zaměstnavatelů; problémy nezaměstnanosti; získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.

Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

- **Sebeprezentace** – Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

Člověk a svět práce

Tematické okruhy	
Práce a zaměstnanost	Rodinná výchova Dílenské práce
Sebereprezentace	Komunikativní a slohová výchova Výtvarná výchova Rodinná výchova Výživa a příprava pokrmů Výchova ke zdraví

6. Hodnocení žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1.2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Zásady hodnocení a klasifikace

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze žákovi vydat výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely k dalšímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
16. Ředitel je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
19. Do dalšího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
23. Žák, který plní školní docházku na praktické škole dvouleté, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen nebo tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

6.1.3. Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel a je projednána s ostatními pedagogickými pracovníky. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu s datem projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování žáků se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, k psychickému a zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení, k prognóze jeho vývoje, k prostředí, ve kterém žák vyrůstal a žije, k možnostem a úrovni výchovného působení rodiny i k jejímu podílu na vzniku závad nebo poruch v chování a na jejich nápravě se zřetelem k věkovým zvláštnostem, v negativních případech také k závažnosti přestupku, kterého se žák dopustil.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žakovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

6.1.4. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde.
 - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 – výborný,
 - 2 – chvalitebný,
 - 3 – dobrý,
 - 4 – dostatečný,
 - 5 – nedostatečný.
2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
 - předměty s převahou teoretického zaměření,
 - předměty s převahou praktických činností a
 - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických

- úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
 - kvalita výsledků činností,
 - osvojení účinných metod samostatného studia.

6.3. Kritéria hodnocení

6.3.1 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák má v přesnosti a úplnosti poznatků faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje někdy nepatrné ne přesnosti. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů někdy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitelů. Jeho myšlení je vcelku správné, ale pomalejší. Ústní a písemný projev je poměrně správný a výstižný, grafický projev je úhledný a úpravný. Kvalita výsledků jeho činnosti je občas narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi ojedinělé podstatnější mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje nepřesnosti, které dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je méně samostatný a potřebuje vedení učitelem. Jeho myšlení vykazuje drobné nepřesnosti. Ústní a písemný projev má zpravidla nedostatky ve správnosti a přesnosti, grafický projev je méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele s menšími obtížemi.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje časté nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit omezeně a jen za pomoci učitele. Někdy projevuje i větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní a písemný projev je slabý, grafický projev je často méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat pod občasným dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje četné a značné nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Má často větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní projev je velmi slabý, grafický projev není estetický. Kvalita výsledků

jeho činnosti je narušena velmi značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Má trvalé velmi podstatné nedostatky ve vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností. Mezerovité a nepřesné osvojení vědomostí a dovedností nestačí na řešení teoretických a praktických úkolů. Při výkladu a hodnocení jeví nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Má trvale velmi značné nedostatky v myšlení. Jeho projev ústní i písemný je naprosto nevyhovující. Rovněž grafický projev je na velmi nízké úrovni. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

6.3.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti má ve škole pracovní vyučování s výsadním postavením vzhledem k poslání této školy.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů a nářadí ,

Při hodnocení samostatnosti, tvořivosti, uvědomělosti a pohotovosti v pracovních činnostech se přihlíží k druhu a stupni postižení i k celkovému zdravotnímu stavu žáka.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a někdy i tvořivě využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá surovin, materiálů, energie. Vzorně udržuje výrobní pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně se snaží překonávat vyskytující se překážky a dokončit práci.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale s menší jistotou využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti.

Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobem práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Výrobní nástroje, pomůcky, nářadí a měřidla obsluhuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí. Dovede vytrvat v práci až do jejího dokončení.

Stupeň 3 (dobrý)

Žákův vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem je převážně kladný, s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky v praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat surovin, materiálu a energie. K údržbě přístrojů, nářadí a měřidel musí být častěji podněcován. Překážky v práci překonává s častou pomocí učitele. Občas potřebuje povzbudit k dokončení práce.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a žádoucího vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získaných teoretických poznatků dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele, při častém opakování určitého druhu činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá na pořádek na pracovišti a na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a také o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě jednoduchých pracovních pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel má závažné nedostatky. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele. Bez jeho soustavného povzbuzování by práci nedokončil.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci, jeho vztah k ní, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem není na potřebné úrovni. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Pracovní postup nezvládá ani s pomocí učitele. Jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, výsledky nedosahují předepsaných ukazatelů. Práci na pracovišti si nedovede zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě jednoduchých pracovních pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel má závažné nedostatky. Překážky v práci nepřekonává ani s pomocí učitele.

6.3.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má zájem o umění, o estetiku, rozvíjí svůj vkus. Usiluje o rozvíjení tělesné zdatnosti.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje občasnou pomoc učitele. Má menší zájem o změny, estetiku a rozvíjení svého vkusu. Méně usiluje o posílení své tělesné zdatnosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele. Má malý zájem o umění, estetiku a rozvoj svého vkusu. Málo usiluje o posílení své tělesné zdatnosti.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je sotva uspokojivý. Úkoly řeší s častými a podstatnými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje se zvýšenou pomocí učitele. Zájem o umění, estetiku a rozvoj svého vkusu je nepatrný. Rovněž o posílení své tělesné zdatnosti má velmi slabý zájem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Úkoly nevyřeší. Své minimální vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat ani se zvýšenou pomocí učitele. Neprojevuje zájem o umění, estetiku a rozvoj vkusu. Nevytvoří potřebné úsilí rozvíjet svou tělesnou zdatnost.

6.3.4. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.4. Hodnocení žáků na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- b) **prospěl(a),**
- c) **neprospěl(a).**

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním,** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a

klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),

- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch z povinných předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, hodnocení práce v zájmových kroužcích, výchovná opatření a celkový prospěch. V 1. až 5. ročníku školy se klasifikační stupeň vyjadřuje číslicí, v 6. až 9. ročníku se vyjadřuje slovně.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) **pracoval(a) úspěšně,**
- b) **pracoval(a).**

6.5. Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení¹³⁾ je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- a) možnostech žáka a jeho nadání,
- b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
- c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
- d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

6.5.1. Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

4. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.5.2. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného vzdělávacím programem	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - ✓ soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - ✓ soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - ✓ různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
 - ✓ kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
 - ✓ analýzou různých činností žáka,
 - ✓ konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
 - ✓ rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
2. Žák střední školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k vládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - ✓ neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - ✓ účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
 - ✓ před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
 - ✓ prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - ✓ má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - ✓ při konání opravné zkoušky.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné
 - a. vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
 - ✓ žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
 - ✓ žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

6.8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.